

ČESKOBRATRSKÁ
CÍRKEV
EVANGELICKÁ

ČESKÝ BRATR

TÉMA MLÁDEŽ

- 8 Rozhovor s Pastoral Brothers - A. Rozbořilová
- 27 Nový evangelický zpěvník - P. Hanych
- 37 Černé kachličky nejsou cool - I. Mareš
- 39 Příběhy z Běloruska - J. Ruml

jak se **m** **dlit** **kurz**

Přidejte se na osmítýdenní cestu modlitbou Páně,
která pomůže vám i vašemu společenství růst
a prohloubit váš modlitební život.

Proč se modlit?

Uctívání

Osobní modlitba

Přímlovná modlitba

Nevyslyšené modlitby

Kontemplace

Naslouchání

Duchovní boj

jaksemodlit.cz

 MODLITBY 24-7

TÉMA

- 7** Biblická úvaha – *J. Bureš*
- 8** Rozhovor s Pastoral Brothers
– *A. Rozbořilová*
- 12** Co pro mě znamená evangelická mládež – *T. Pikous*
- 13** Duchovní krmítko pro malé i velké
– *I. Květonová*
- 15** Jak se pracuje s mládeží u „sousedů“
– *A. Rozbořilová*
- 17** Otázka na tělo – *J. Plíšková*

MLÁDEŽ

- 23** (Homo)sexualita v církvi, ano, nebo ne? – *M. Lapáčková*
- 23** Sexualita – *J. Pechar*
- 24** Jonáš aneb plovoucí modlitebna
– *M. Lapáčková*

MOJE CÍRKEV

- 27** Blahoslavení, kteří neviděli a uvěřili
– *P. Hanych*
- 28** Poradní odbor mládeže
– *A. Rozbořilová*
- 29** Diskuze o sociálních dopadech pandemie – *J. Hofman*
- 30** ...ještě svítá? – *J. Schneider*
- 32** Běloruské bohoslužby – *J. Hofman*

DIAKONIE

- 36** Online kampaň Diakonie Západ
– *A. Stulíková*
- 37** Černé kachličky nejsou cool
– *I. Mareš*

SLOVO

- 39** Příběhy z Běloruska – *J. Ruml*
- 41** Děkuji, Hansi Küngu – *Z. Eminger*
- 43** Rekonstrukce kostela v Hodslavicích
– *J. Kirschner*
- 45** Musíme se pustit do složitých věcí
– *T. Molnár*
- 47** Společný PRÁM – *J. Hofmanová*
- 48** Pane, nauč nás modlit se
– *J. Hofmanová*
- 49** Poslední slovo – *A. Rozbořilová*

ÚVODNÍK

Jiná perspektiva

Mezi evangelickou mládeží jsem strávila většinu svého dosavadního života. Stále vzpomínám na živé a hlavně hlasitým zpěvem „svítákové“ doprovázené večery na faře ve Vano vicích. K životu mládeže samozřejmě patří účast na každoročním Sjezdu (nejen) evangelické mládeže, kterých jsem i já absolvovala hojný počet. K tomu je třeba připočíst také seniorátní akce, zejména legendární „školký“, jak se jim u nás v Brněnském seniorátu říká.

V současnosti se můj mládežnický život točí hlavně kolem celocírkevního odboru mládeže, jehož jsem poslední dva roky členem. Doba nám sice moc nepřála, a tak se toho v tomto období mnoho uspořádat nepodařilo (většinu zhatil covid), ale i tak je to pro mne nenahraditelná zkušenost.

Přestože jsem už pracující a k cílové věkové skupině nepatřím, jsem za tyhle doteky s mladší generací vděčna. (Spolu)práce s mládeží mi dává jinou perspektivu, a to nejen v rámci církve. Je to svěží vítr do někdy unylého a unaveného světa dospělých. Učí mě to *think outside the box* neboli dělat věci jinak, kreativně, nově.

Myslím, že právě moje účastenství v evangelické mládeži mělo určující vliv na to, jaký jsem dnes evangelík, křesťan a vpsledku i člověk. I proto je mi zejména v poslední době s přibývajícimi léty líto, že už se posunuju do jiné životní etapy a mládež se vzdaluju. Snad mě mladší mezi sebou ještě chvíli nechají.

Ráda bych zůstala mladým nablízku i v budoucnu, protože je považuju za důležitou součást církve. Moc bych si přála, aby se v naší církvi cítili dobře a bylo to pro ně inspirativní prostředí, tak jako to zpětně hodnotím já. Kéž bychom k tomu i my v Českém bratru přispěli.

Adéla Rozbořilová

Mezinárodní den Romů: 50 let společné novodobé historie

8 dubna si Romové na celém světě připomínají svůj den. Farář pro menšiny Mikuláš Vymětal letos pozval účastníky k internetové romské bohoslužbě.

Před padesáti lety – 8. dubna 1971 – se v Londýně na kongresu sešli delegáti z různých zemí, aby přijali společnou podobu romské vlajky, dohodli se na znění mezinárodní romské hymny *Gejlem, gejlem* a ujednотili se na preferenci označení Rom před dřívějším hanlivým „Cikán“.

V tento den se po světě konají oslavy romské kultury a také se tematizují problémy, kterým romská menšina čelí. V Česku jsme letos slavili jubilejní 20. Mezinárodní den Romů.

Při této příležitosti připravila Komise pro práci s Romy při Ekumenické radě církví v ČR slavnostní romskou bohoslužbu. Vzhledem k platným protiepidemickým opatřením se letos nemohla konat v klasické podobě, proto ji pořadatelé přesunuli do virtuálního prostoru.

Podíleli se na ní kazatelé z různých církví: Zdeněk Břeň, Žaneta Černochová (oba z Církve československé husitské), Ondrej Kováč, Mikuláš Vymětal, Pavel Pokorný (všichni z Českobratrské církve evangelické), rabín David Maxa (z progresivní židovské komunity Ec Chajim) a Zdeno Žiga (z Církve bratrské) i romští aktivisté a pracovníci Jozef Miker, Daniela Cincibusová a Růžena Ďorďová.

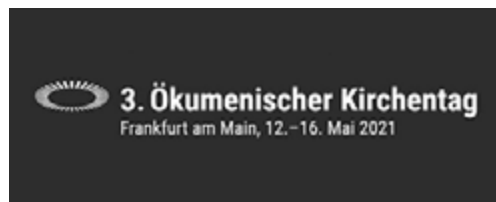
K bohoslužbě se můžete dodatečně připojit prostřednictvím záznamu na církevním kanále YouTube.

Hof

Ekumenický Kirchentag se uskuteční od 13. do 16. května v online podobě

Třetí ekumenický Kirchentag se pro letošní rok plánoval do Frankfurtu nad Mohanem, ale kvůli pandemii proběhne od 13. do 16. května 2021 jen několik zajímavých akcí online. Všechny je najdete na webu www.oekt.de.

Pracovní skupina Ekumenické rady církví (ERC) původně připravovala také českou účast, jejíž součástí měly být i česko-německé bohoslužby v evangelickém sboru v Kelsterbachu. Ve spolupráci s Českou biskupskou konferencí se proto chystá alespoň interaktivní online podoba bohoslužeb – v sobotu 15. května 2021 od 19 hod.

Videopřenosem se propojí evangelický kostel v Kelsterbachu s katolickým kostelem sv. Jiljí v Nymburce. Zúčastní se zástupci dalších nymburských církví, zástupci ERC a církevní představitelé. Přenos bude překládán a najdete jej na www.ekumenickarada.cz/kirchentag.

Po bohoslužbách bude možnost neformálního virtuálního „setkání při kávě“ se členy sboru v Kelsterbachu. Za finanční podporu děkujeme Česko-německému fondu budoucnosti.

Hof

Zahrada, kde roste především společenství

Ve vrchlabské farní zahradě vzniká výjimečný projekt, který spojuje místní komunitu, práci Diakonie a tamější farní sbor. Připravuje se tu zahrada, kde se pěstují nejen zelenina, bylinky, květiny a stromy, ale především sousedské vztahy a dobré lidské společenství.

Klienti Diakonie si zahradu navrhli společně se zahradní architektkou i lidmi z nejbližšího okolí. Od začátku jde tedy o společné dílo. A už také plánují, jak o ně budou pečovat, aby dobře sloužilo všem. Má totiž plnit nejen terapeutické účely, ale být především oázou uprostřed města. Místem odpočinku i setkávání.

„Otevřená zahrada nabídne prostor pro trávení volného času obyvatel z okolí. Část vyvýšených záhonů vyhradíme zájemcům o pěstování z řad veřejnosti. V centru zahrady okolo altánu vznikne prostor na pořádání kulturních akcí. Při pěstování zeleniny a pořádání společenských událostí se přirozeně propojuje svět lidí s handicapem a bez něj,“ plánují zástupci diakonického střediska Světlo ve Vrchlabí.

Odkazují přitom také na důležitost přírodního rozměru. Zahradní terapie využívá ozdravných účinků přírody. Péče a pozorování, jak něco roste, pomáhá člověku uvědomit si svoje vlastní potřeby, rozvíjí jemnou motoriku, učí spolupracovat a komunikovat s ostatními, pomáhá získat odpovědnost a pracovní návyky.

Dává prostor zažít úspěch při sklizení vlastních plodů, rozvíjet všímavost k okolí a relaxovat.

Evangelici ve Vrchlabí spolu s Diakonií ČCE – střediskem Světlo zahájili krásné dílo. A že je společné, dokazuje i způsob, jakým v Diakonii získali potřebné vstupní prostředky: Ve veřejné internetové sbírce na terapeutickou zahradu přispěly více než dvě stovky dárců. **Hof**

Papež vyzývá k modlitbě za Ukrajinu

Papež František se v jedné ze svých modliteb během velikonočního období obrátil k veřejnosti s prosbou o modlitby za hledání mírového řešení na Ukrajině.

Zdůraznil, že s velkými obavami sleduje dění na východě země, kde se stále častěji objevují případy porušování klidu zbraní a vojenská aktivita roste.

„Prosím a naléhavě žádám, aby se předešlo eskalaci napětí a naopak se přistoupilo ke gestům, která by byla s to posílit vzájemnou důvěru a usnadnit tolik nezbytné a vytoužené smíření a mír. Mějme na srdci také těžkou humanitární situaci, v níž se ocitl tento národ, kterému vyjadřuji svoji blízkost,“ apelovala hlava římskokatolické církve.

Ve východoukrajinském regionu, ovládaném proruskými separatisty, v poslední době ve zvýšené míře operují ruské bojové jednotky. Mezinárodní agentury informují, že Rusko shromáždilo u hranic s Ukrajinou „velké armádní síly“. Dle ukrajinských zdrojů až 120 000 vojáků. Vyslalo sem také stíhací letouny, vrtulníky, drony i polní nemocnici. Od začátku dubna také tankové jednotky. V Černém moři intenzivněji operuje ruská námořní flotila. V reakci na to sem část svých válečných lodí vyslala také Velká Británie. Další evropské země a jejich spojenci v NATO se nechali slyšet, že Rusku je třeba vytyčit nepřekročitelné hranice.

cirkev.cz/vaticannews.va/Hof,

foto: cirkev.cz

TÉMA

ještě včera rozhodovali za mě
a zítra budu dospělý

hledám
práci která bude povoláním
partnera který doplní mou
neúplnost

učím se
svůj sólový part sladit se sborem
a přitom nezaniknout

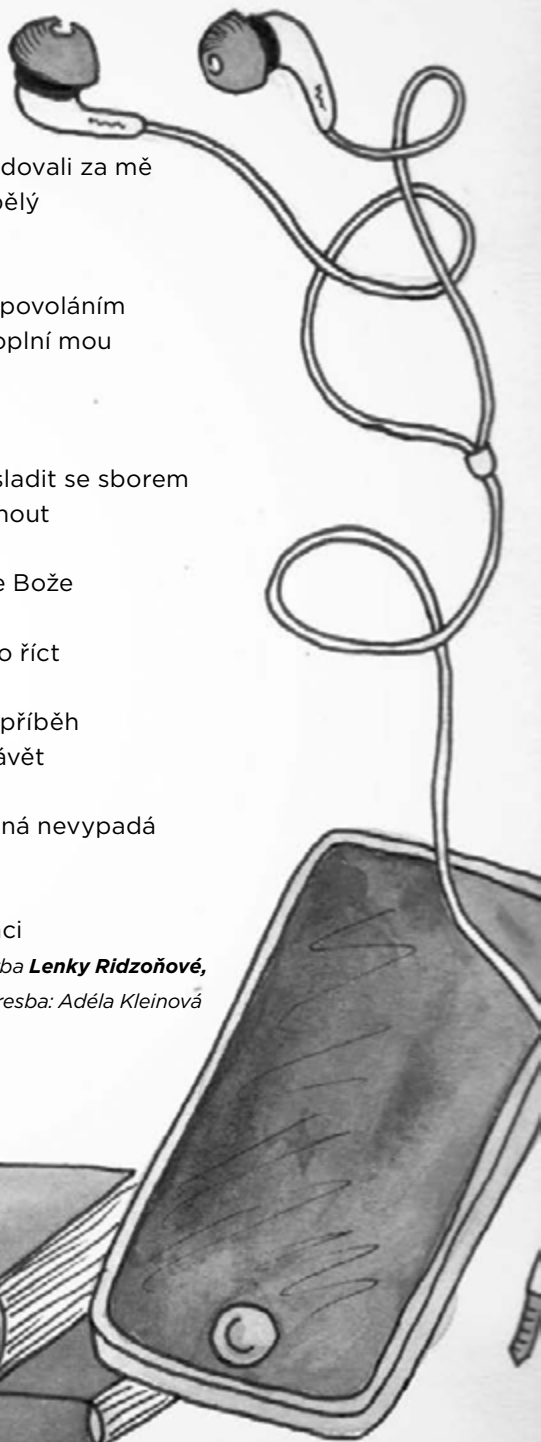
mám radost Pane Bože
není moc vidět
ale chtěl jsem ti to říct

díky za otevřený příběh
který můžu vyprávět
vážím slova
i když to tak možná nevypadá

díky za ty
kdo mi dávají šanci

*modlitba **Lenky Ridzoňové,***

kresba: Adéla Kleinová

Do noci, do tmy...

„Všichni ho opustili a utekli. Šel za ním nějaký mladík, který měl na sobě jen kus plátna přes nahé tělo; toho chytili. On jim však nechal plátno v rukou a utekl.“ (Mk 14,50–52)

Záhadná postava. Mladík, který se zničehonic objeví v poslední noci Ježíšova života. Když Ježíše zatknou vojáci, jeho nejbližší zpanikaří a zdrhnou. Ježíš je veden k výslechu sám. Ze tmy se ale náhle vynoří mladý muž, je spoře oděn, má na sobě jen kus plátna a zatčeného zdálky sleduje. Ano, dokonce ho následuje, jak poznamenává evangelista. Není to tedy zvědavce ani zvloun; tento teenager zůstal jediným „učedníkem“ této noci. Bohužel, dlouho mu to nevydrží. Ježíšovi strážci ho spatří, vrhnou se na něho a v zápase mu strhnou jediný kus oděvu. Uteče nahý do tmy. Namísto hrdinství ostuda.

Kdo to mohl být? Anonymní mládenec ode dávna inspiroval vykladače k dohadům. Byl to nejmladší z učedníků, který se zastyděl za svůj úprk a vydal se za Ježíšem? Byl to autor evangelia, Jan Marek, jak se domnívala raná křesťanská církev? Nebo snad anděl, který, také v podobě mladíka, promluví po vzkříšení k ženám u hrobu? Anebo zastupuje polonahá postava s rouchem pokřtěné křesťany, kteří chtějí následovat Ježíše i cestou kříže?

Zkusme si domyslet jeho příběh. Nejspíš už po setmění ležel a spal, když se od vyplašených učedníků dozvěděl o zatčení svého mistra. Nezávalhal ani na chvíli. Hodil na sebe deku nebo župan a vyběhl do noci. Chtěl Ježíše bránit proti Římanům? To stěží. Chtěl u velekněze svědčit o jeho nevině? Na to nebyl vhodně přioděn. Tak co tedy chtěl? Těžko říct. Třeba jen být blízko Ježíši. Postavit se proti nespravedlnosti. Prostě něco udělat.

Bláznivý nápad. Zbrklé jednání. Nedostatek zkušenosti, rozvahy. Netrpělivost. To říkávají dospělí o mladých (někdy si to o nich jen potichu myslí). Kdoví, třeba i právem. Jenže my dospělí,

se svojí zkušeností, rozvahou a uměřeností, pak v krizi často neuděláme nic. Uklidníme sami sebe: změna není možná. Svět je v nepořádku, klima se hroutí, politika jde k šípku, církev nemá perspektivu, stěžujeme si vsedě u obrazovky. A jsou to ponejvíc mladí, kdo se zvednou a jednají: V Hong-kongu brání svobodu projevu, u elektráren bojují za klimatickou budoucnost, v ulicích českých měst hájí menšiny, ve sborech přicházejí s nápady a s energií.

Jsem vděčný za to, že v pašijovém příběhu má místo i zbrklý mladík v županu. Na evangeliu a na křesťanské víře je totiž něco, co se nevejde do rozumnosti tohoto světa. Naději nelze vypočítat. I když se cítíme být v koncích, neznamená to, že nemůžeme s trochou důvěry a naděje vstát a Krista následovat. Třeba i bez přípravy a všelijak neupravení. Třeba i do nejistoty a do tmy. (To potřebují slyšet lidé bez ohledu na věk.)

Mladíkův pokus té noci skončil neslavně. nahý běží domů – namísto hrdinství ostuda. „Z bohatýrů i ten nejudatnější v onen den uteče nahý,“ tušil prorok (Am 2,16). Myslím, že to nevádí. Že v příběhu Kristova kříže člověk nemusí všechno zvládnout. Důležité je hledat a najít své místo v Kristově blízkosti. My selháváme, ale Kristus neselhal a nese nás dílem svojí lásky.

Jiří Bureš, foto: František Plzák

Jsmo církev Karáska a „Svítáku“, veselá stránka k nám patří

O humoru v náboženském prostředí

Jakub Malý a Karel Müller jsou mladí evangeličtí faráři. Jakub v současnosti působí ve sboru Praha-Libeň, Karel pracuje jako farář pro mládež Pražského seniorátu. Na internetu jsou ale známější jako duo Pastoral Brothers. Společně tvoří videa, ve kterých se věnují různým teologickým tématům, ale také přiléhavě glosují aktuální situaci v církevním prostředí i v politice. Humor a to, jak lze skloubit s křesťanstvím, byl tématem i našeho rozhovoru.

Zachytila jsem vaše postesknutí, že s vámi ještě neudělal pořádný rozhovor žádný evangelický tisk. Jaké to tedy je, být konečně v Českém bratru?

J: Je to úžasný pocit, protože konečně je první otázka jiná než „Jak jste se dali dohromady?“

K: Beru to tak, že nás církev registruje, a jsem proto moc rád.

Jak byste představili Pastoral Brothers někomu, kdo vás vůbec nezná?

J: Děláme vlastně takové malé biblické hodiny pro mládež a střední generaci.

K: Pro lidi věřící i nevěřící.

Oba jste faráři v činné službě.

Představuju si, že to je povolání samo o sobě dost náročné, nejen časově.

Proč začne farář dělat zrovna něco, co spolyká tolik času, jako je pravidelné natáčení videí?

K: Na začátku jsem ještě neměl úplně ustálenou skladbu práce. Vlastně jsem ani přesně nevěděl, co mám dělat. Chtěl jsem nějak naplnit těch

40 hodin úvazku a prostě mě napadlo dělat tohle. Ale samozřejmě mi nedošlo, jak časově náročné to bude. Naivně jsem si myslel, že udělat pěti-minutové video trvá pět minut. Ale nakonec je z toho asi osm hodin týdně.

J: Se mnou to bylo trochu jinak. Práci jsem měl už více méně ustálenou, tudíž dělám přesčas.

Jak dlouho vám vlastně „výroba“ jednoho dílu zabere? Co to obnáší?

K: Od prvního rozmyšlení série, což děláme jednou za půl roku, přes tvorbu scénáře, která Kubovi trvá třeba osm hodin... Samotné natáčení je tak na dvě až tři hodiny. Pak záleží na tom, co si Jakub vymyslí, jestli tam chce mít nějaké plující mráčky, andělíčky... To musíme udělat na *=green screenu*. Zpracování v postprodukci je pak zhruba na jedno odpoledne. Největší otrava jsou titulky, to je na další hodinu, dvě; děláme to kvůli Facebooku. To bych rád někomu předal, ale zatím nikoho nemáme.

J: Někdy mě osvítl inspirace shora a mám za dvě hodiny napsáno. Někdy mi trvá vážně těch osm hodin, než to vypiluju, a pak mi to Karel předělá, vylepší. Ve dvojici je fajn, že si dáme vzájemně zpětnou vazbu. Buď si řekneme, že to není vtipné, anebo naopak – když se ten druhý zasměje, můžeme to použít.

Pokud se nepletu, původní myšlenka byla, že videa budou směřovat dovnitř církve, např. pro tápavou mládež.

Z dnešního pohledu mám pocit, že většina těch, co vás sledují, pochází z prostředí mimo církev. Je to tak?

A čím si to vysvětlujete?

J: My děláme katechezi pořád stejnou, která už se tady dělá léta, akorát jsme k tomu přidali

fór, nějaké odlehčení. Vlastně nemáme mladým evangelíkům co nového říct. Obsah i forma se jim musela jednoznačně okoukat. Ale lidé zvenčí to neznají – ani jedno ani druhé. Je možné, že je to zaujalo a řekli si, že to jde i jinak, než si doteď mysleli. Že faráři nejsou jen ti vážní strejdové, kteří se pořád mračí, modlí a nepřipouštějí diskusi.

K: Hlavně jsme vyhmátli něco, co tady vážně nebylo. Dva faráři povídají o víře. Jsou aspoň trochu vtipní, aspoň trochu sexy (smích), a hlavně to lidem nabízejí jazykem, kterému je rozumět. My nejsme z křesťanských youtuberů první ani nejlepší. Znáám minimálně dva, kteří byli před námi. Oni to ale spíš do těch lidí tlačili. Byli moc vážní a důstojní. Já jsem si řekl, že to vezmeme nějak radostně, vesele. Samozřejmě pro spoustu lidí taky pohoršlivě, protože jejich obraz důstojného faráře to narušilo.

V současnosti můžou diváci sledovat váš tematický cyklus s názvem Biblické bizáry. Věnujete se tam podivným věcem, které v Bibli nalezneme. Není to trochu kontraproduktivní, prezentovat křesťany jako někoho, jejichž posvátná kniha je plná bizarností?

J: Ono to vykristalizovalo postupně. Zabývali jsme se vyznáním víry a Desaterem. Zvlášť, když jsme se dostali k tématům jako „nezabiješ“, chodily nám zprávy: Vy tady říkáte nezabiješ, ale

přitom v Bibli je genocida, tady Bůh prikazuje válku... Říkal jsem si, že by bylo dobré těm lidem trochu vypálit rybník a zároveň se k tomu přihlásit. Ano, ono to v té Bibli je. Ale není to tam jen tak, má to svůj účel. Zvlášť tyhle kontroverzní příběhy nesou nějaké sdělení, které už je ale hrozně zaprášené, zanesené vším možným. Na druhou stranu se chceme s těmi texty popasovat, srovnat si vlastní víru: Když věřím v Boha, o kterém takové příběhy jsou, jak je to možné, když se to úplně neshoduje s tím, jak žiju? A taky chceme dovzdělat lidi, nejen navenek, ale i dovnitř církve, že tam tyhle příběhy jsou a mají nějaký smysl.

K: Neděláme nic nového. Tyhle příběhy vyšly v knížkách Obtížné oddíly předních/zadních proroků a podobně. A my jsme se tím inspirovali. Noví jsme jen tou formou. Já sice nevím, jestli jsme nejlepší prostředek pro prezentaci církve v ČR, ale vedle Duky a minimální prezentace nějakého progresivního křesťanstva jsme asi jediná. Asi to tady chybělo, a proto nás tolik lidí sleduje.

Ve svých videích si berete na paškál kdeco. Humor se zdá být jednou z důležitých součástí vašeho projevu.

Potřebuje mít farář smysl pro humor?

K: Ano. Já myslím, že když se bere farář až moc vážně, je něco špatně. Důstojný, velebný pán... no, to víš, že jo.

J: Ale jsou to zároveň dvě věci: nebrat se vážně a být vtipný. Každý farář nemusí být za každou cenu vtipný. Důležité je asi to, že se nebereme vážně.

Občas si poměrně ostře střílíte z Bible i z církevního prostředí. Jak jde humor dohromady s náboženstvím?

K: Já myslím, že zabít humor znamená zabít duši člověka. Když se budeme brát smrtelně vážně a nezasmějeme se, kde je pak ta radost z evangelia? Euangelion – radostná zvěst. My se máme chechtat, radovat, máme mít dobrou náladu. Křesťanství není strhaná asketická tvář. Aspoň já si to tak myslím. A když si vystřelíme z nějakých našich pohlavárů, je to jenom dobře. Když jsou nahoře, tak ať to snesou. ►

J: Myslím, že humor ke křesťanství patří. I spousta Ježíšových podobností a různých výroků je ostrý fór – vůči farizejům, vůči jeho vlastním. To se taky pod nánošem náboženství ztratilo, už to tam nevidíme. Říká to přece ten důstojný pán Ježíš, takže to určitě myslel vážně. Myšlenka přece nemusí nutně vytanout po odborném rozboru textu, ale často se dostane na povrch právě tím fórem. Tím, že to zatne, trochu nás to zabolí.

K: Přece jsme i církev Karáska a zpěvníku Svítá. Tam jsou písně, ze kterých žijeme. My jen tuhle veselou stránku dotahujeme na internet.

Kde je hranice, za kterou v humoru nebo satíře už nejdete, aby se vaše příspěvky nezvrhly do přílišné kritiky nebo laciného strefování?

J: Ta hranice je hodně křehká a občas ji přestoupíme. Nechceme být zlí nebo vyvolávat hodně negativní emoce, protože toho jsou sociální sítě plné, ale občas se to nepovede. Když komunisté shodili ze stolu 10 miliard ze státního rozpočtu pro armádu, tak jsem dal dohromady Horákovou, Toufara a Palacha, jak se v nebi baví o tom, že je to neuvěřitelné. Dal jsem tam vtip na každého z nich podle toho, jak zemřel. Strhla se obrovská vlna negativních emocí vůči komunistům, ale i vůči nám, že jsme takhle znevážili smrt našich křesťanských světců. Přitom jsme jen chtěli upozornit na absurditu toho, že komunisté 30 let po revoluci rozhodují o tom, jak bojeschopná bude naše armáda.

K: Podle mě už jen fakt, že prezentace ČCE nás nemotivuje k tomu, abychom o ní dělali vtipy, je dobrá zpráva.

Nechci se nikoho dotknout, ale zdá se mi, že vaše videa jsou někdy tak rozverná, že i někteří členové naší, poměrně tolerantní církve, mají problém to strávit. V jiné církvi by tohle možná vůbec neprošlo. Vnímáte tedy jako výhodu pro svoji práci, že jste zrovna v ČCE?

K: Já myslím, že Pastoral Brothers můžou vzniknout jenom v ČCE.

J: Určitě. Jsem strašně vděčný za demokratické prostředí naší církve. To, že nás někdo seshora nezakáže nebo že zespoda někdo nenapíše žádou velkou stížnost nebo podnět na pastýřskou radu, je zásadní. Naše církev je svobodně volící a diskutující.

Poslední doboužíváte vzestup popularity. Není to, zvláště pro faráře – pokorného služebníka – pokušení? Jak proti němu bojujete, abyste zůstali nohama na zemi?

K: Zatím jsem nikdy neřekl, že jsem slavný farář, a proto mě teď poslouchajte. To bych se za sebe musel stydět. Myslím, že v ostatních oblastech mé práce se nic nezměnilo. Jsem pořád farář pro mládež. Z našeho úspěchu mám radost, ale

nebuduju na tom svou identitu. Víím, že to za pár let, možná dokonce za pár měsíců bude pryč. My musíme zůstat zakořenění ve své práci.

J: Jsme primárně faráři a z toho neuhneme. Já si musím udělat přípravu na katechezi, pro mládež, dnes musím absolvovat staršovstvo, v neděli kážu. Máme pevný program, svoji farářskou práci. To, že se Pastoral Brothers daří, vnímáme jako dar, za který jsme vděční.

K: Pastoral Brothers a celý náš vliv je jen z Boží milosti. Zároveň cítím velkou zodpovědnost. Jsem rád, že můžu oslovovat nějakou skupinu lidí a že je můžu pozvat třeba i k nám do církve.

Já bych kostel rád viděl plný, takže to беру jako příležitost, jak lidi oslovit a pozvat k nám.

J: Tu naši platformu a všechno, co děláme, používáme k otevření prostoru, zboření bariéry. Aby člověk věděl, že může přijít do kostela bez obavy, že ho kousneme nebo se mu budeme smát. A ono se to daří. Lidé nám píšou dotazy anebo do toho kostela přijdou. Někteří se dokonce zapíší na katechetickou přípravu.

Není pro stav naší církve příznačné, že máme Pastoral Brothers, a ne Pastoral Sisters?

J: Je velká škoda, že neexistují Pastoral Sisters anebo pastorální sourozenci. Nevím, čím to je. Asi to žádnou sestru kolegyni nenapadlo. Ale Hanka Ducho dělala nějaké to gymnastické cvičení, takže potenciál tady je. Je možné, že Pastoral Sisters někdy vzniknou a mají naše požehnání.

K: My budeme rádi!

Setkáváte se někdy také s reakcemi svých kolegů, třeba i z jiných církví?

Jak na vás pohlížíte?

J: Řekl bych, že se na tom dobře ukazuje, kde se církev ve skutečnosti lámou. Nejde zcela o příslušnost k církvi nebo o vyznání, ale spíš o lidské nastavení. Nás sleduje jak Sandra Silná z husitské církve, tak i katoličtí kněží anebo evangelikálové z Církve bratrské. Zároveň je mnoho lidí z těchto církví, kteří o nás nestojí. Pomyslné dělítko je jinde. Možná právě v tom konzervatismu versus progresivismu.

K: Sdružujeme ty, kteří žijí v diskusi se současným světem a nechťejí jej jen tak zavrhnout.

Oba se věnujete mládeži, Karel je dokonce pražský seniorátní farář pro mládež. Co vidíte jako aktuálně největší téma, které evangelická mládež řeší?

K: Vnímají úbytek členů, úbytek peněz, úbytek naděje. Vidí prázdné kostely, vidí, že se sbory ruší. Mají před sebou dávné fotky, kde je 50 konfirmandů. Dneska jsou to za dva roky čtyři.

Někteří se s tím snaží něco dělat. Zároveň si kladou otázku, co je to ta jejich evangelická identita.

J: Zdá se mi, že hledají ve své církvi místo. Taky se hodně zabývají tím, co na těch svých akcích dělat. Co bychom tam jako evangelíci měli mít? Určitě nějaké hluboké téma... Byl jsem kdysi na jednom víkendovém setkání moravskoslezské mládeže, které bylo plné přednášek a hlubokých programů. Když jsem pak poznamenal, jestli

přemýšleli třeba nad nějakým zábavným odpolednem, překvapeně na mě koukali: „A to by bylo možné?“ Jasně, proč ne. Myslím, že poptávka po tom sejit se i neformálně je velká. Vyblbnout se je součást mládežnického života.

Jaké máte plány do budoucna? Jako Pastoral Brothers i jako Jakub a Karel?

K: S Pastoral Brothers chceme na podzim vydat knihu, kterou připravujeme s Albatrosem. Plánujeme začít sérii o Novém zákoně. Mezitím taky připravovat další knihu. Pokračovat s kurzy křesťanství. Vytvářet neformální prostředí u Martina ve zdi, kde by lidé mohli objevovat církev trochu jinak, než jsou z médií zvyklí. Já mám ještě rok a půl smlouvu na pozici seniorátního faráře pro mládež. Uvidíme, jestli se domluvíme se seniorátem, nebo jestli se ozve nějaký sbor.

J: Já bych byl do budoucna rád ještě nějaký čas v Praze jako libeňský farář společně s Romanem Mazurem.

připravila ARO

Co pro mě znamená evangelická mládež

Být prostorem, kde lidé společně hledají a rozvíjejí víru

Stojím namačkaný u stěny obrovského sálu kulturního domu. Jsem součástí řady lidí, která se jako had vine podél stěn a tvoří velký kruh. V uších mi zní energické bigbeatové provedení mé oblíbené „Svítákovky“ a pozoruji, jak ke mně pomalu míří mladý člověk s chlebem, následován farářkou se dvěma kalichy.

Udýchaný běžím po kamenné dlažbě zšeřelého města a v ruce žmoulám papírek, který jsem se poslední půl hodinu snažil ukořistit. Už vidím hranice svého území, když zpoza domu vyskočí člen nepřátelského týmu a než stačím zareagovat, cítím jeho ruku na mém rameni. Zklamaně mu odevzdávám papírek a jdu se oživit.

Sedím na polštáři na chladné zemi kostela, převřenými víčky pozoruji svit svíčky a už asi podesáté zpívám spolu s ostatními slova latinského kánonu. Cítím zvláštní klid a mír

Tyto a další obrazy se mi objevují v mysli, když zazní slova evangelická mládež. Obrazy spojené s různými místy, lidmi i pocity.

Evangelická mládež má, stejně jako celá církev, tři úrovně – sborovou, seniorátní a celocírkevní. Do všech z nich jsem se (díky své starší sestře Áje) dostal poměrně brzy a od té doby jsem jejich součástí.

„Doma“ jsem v českobudějovické mládeži. Je nás asi tak deset a na pravidelných (i když už rok pouze online) setkáních si pro sebe navzájem připravujeme pobožnosti i další programy a hry. Mimo to se bavíme o svých radostech i starostech, zpíváme a vykládáme si hloupé vtipy. Každé setkání je pro mě ohromně povzbuzující a rozveselující.

Pátým rokem působím v jihočeském seniorátním odboru mládeže (SOMu), což je tým, který pořádá různé věci pro jihočeskou mládež. Téměř každý měsíc se něco koná, většinou formou víkendového setkání. Někdy je to zaměřeno více intelektuálně (jako tzv. seniorátky), jindy zase akčněji nebo odpočinkověji (například různé vý-

lety nebo tzv. Deskáč). V seniorátní mládeži nás není moc, ale setkáváme se rádi. Poslední dobou k nám navíc přibylo mnoho mladších a taky dětí, čímž se podoba výrazně změnila. I tato setkání se teď musela přesunout do online prostoru, což nutně znamená celkovou změnu – pořádáme hlavně několikahodinové komunikační hry apod.

Já jezdívám pravidelně i na celocírkevní setkání, jako je sjezd (nejen) evangelické mládeže nebo kemp mládeže ve Strmilově. Je vždy velmi příjemné a motivující potkat se s lidmi z různých koutů republiky a společně s nimi se účastnit zajímavého programu. I tyto věci byly z velké části v uplynulém roce zrušeny nebo proběhly pouze symbolicky, ale například poslední porada mládeže ukázala, že i online víkendovka pro mnoho lidí lze udělat dobře.

Mládež je hodně specifická součást církve, už proto, že je poměrně samostatná, vytváří si program sama pro sebe. Má tudíž možnost si určit, čím se bude zabývat a také se učit psát pobožnosti a organizovat různé programy. V rámci SOMů navíc získává řadu cenných zkušeností, které se budou v životě hodit, jako je tvorba plakátků, komunikace s různými lidmi, ale i vaření pro větší skupinu lidí apod.

Mládež je rovněž jednou z nejdynamičtějších částí církve, často dokáže svižně reagovat na změny situace a přicházet s novými nápady.

Další nedocenitelnou vlastností většiny skupin mládeže je jejich otevřenost mezi sebou i navenek. Znáám řadu lidí, kteří se do církve dostali právě skrze mládež nebo by v církvi bez mládeže možná nezůstali. A proto je třeba neuzavírat se jen sami do sebe a myslet i na ty, kteří jsou trochu mimo naše kolektivy.

Neměli bychom ale zapomínat na to hlavní, kvůli čemu vlastně mládež existuje – má to být prostor, kde mladí lidé společně hledají, rozvíjejí a sdílejí svou víru. Prostor, který je natolik bezpečný, aby v něm mohla zaznívat i osobní vyznání. Prostor,

který motivuje k novým pohledům a promýšlení postojů. Věřím, že se to většině společnosti mladých daří.

Jsem moc vděčný za zázemí evangelické mládeže, za všechny skvělé lidi, se kterými se tam setkávám, za řadu silných zážitků, podnětů, nových zkušeností i za mnohá duchovní povzbuzení a pomoc v rozvoji víry.

Děkuji pracovníkům oddělení mládeže ÚCK, členům celocírkevního odboru mládeže, SOMákům, farářům a dalším pracovníkům s mládeží,

členům organizačních týmů i všem ostatním, kteří pro mládež ve svém volném čase pracují a snaží se ji rozvíjet.

Věřím, že v létě se znovu setkáme a přeji nám, ať z této nelehké doby vyjdeme posílení a obohaceni (alespoň o vědomí, jak cenná a nenahraditelná je každá společná chvíle).

Kéž nám v naší činnosti Bůh žehná a je na každém setkání s námi.

Tomáš Pikous, člen jihočeského seniorátního odboru mládeže, foto: Benfoto

INSPIRACE

Duchovní krmítko pro malé i velké

Mládež Brněnského seniorátu zve na YESle

YESle jsou bohoslužby v Betlémském kostele v Brně. Duchovní krmítko pro hledající bez ohledu na věk, tradici či zkušenost. Je však pravda, že na ně chodí spíše mladší ročníky. Možná právě proto, že do velké míry vznikly na základě přání z řad mládeže.

YESle se konají každé pondělí v 19 hodin během školního roku, mimo státní svátky. Účast

je proměnlivá. Záleží hodně na tom, zda je právě zkouškové období nebo maturity. Průměrný věk účastníků je tak někde kolem 18.

Bohoslužby mají přehlednou strukturu i formu. Čtení z Bible, zamyšlení, ticho, modlitba, požehnání. Zpívají se písničky ze Svítá v doprovodu kapely. Bohoslužby jsou krátké, asi půl hodiny. Celou dobu se sedí. Nad Bibli ►

se zamýšlejí různí evangeličtí faráři, kteří si povětšinou neoblékají talár. Důraz se klade na bezbariérovost – formy, zvěsti, jazyka, liturgie. Přesto překážky zůstávají. Třeba ve schopnosti oslovovat nové příchozí. Existují taky bariéry prostorové, s lavicemi se zkrátka nepohne.

je streamován z méně či více profi domácích hudebních studií. Po bohoslužbách následuje další část, říkáme jí poprogram. V pravidelném rytmu se střídá rozhovor s hostem (např. zdravotním klaunem, dobrovolníci v nemocnici, spolutvůrcem kytarových doprovodů nového zpěvníku,

Po bohoslužbách je možné přejít do čajovny, zastrčeného prostoru za varhanami, který je díky velkému lunetovému oknu propojen s ulicí. V téhle poměrně těsné výkladní skřini dochází na pestré rozhovory, debaty i seznamování. Do čajovny najdou cestu někdy i ti, co ji nenašli na bohoslužby.

YESle fungují od předjaří roku 2019. V současnosti se dá říct, že za sebou mají půl období setkávání naživo a půl online. Od podzimu se setkáváme pravidelně v místnosti na zoomu, kam se přesunuly všechny akce mládeže Brněnského seniorátu. Nedávno někdo řekl, že když jde na náš mládežnický zoom, má pocit, jako by se vracel domů.

Online bohoslužbám jsme postupně dali pevnou formu, se kterou jsme vlastně docela spokojeni. Liturgii si dělíme víc mezi účastníky. Farář má většinou na starost úvod bohoslužeb a zamyšlení. Někteří z mladých si rozeberou čtení, modlitbu a požehnání. Doprovod zpěvu

farářem, který skládá písně pro faráře), hraní her (scribbl, puzzle), zpívání svítákových (písně na přání). Každý z těchto poprogramů má své skalní fanoušky, mnohdy také z řad starších ročníků. A stejně jako do čajovny v kostele se někdy účastníci připojují až na tyto poprogramy.

Při online YESlech dost chybí možnost se fyzicky potkat, obejmout, sednout si třeba jen s někým někde stranou. Mají však i své výhody. Může se na ně připojovat kdokoli odkudkoli. Třeba lidi, pro které je vzdálenost bydliště nebo dopravní nedostupnost dost velkou bariérou se na offline bohoslužby v pondělí večer do Brna dostat.

Navzdory všem nepříjemnostem a nevýhodám jsou online YESle místem, kde je snad dobře, místem setkávání, modlitby a zvěstování evangelia.

Tak přijďte, všechno je připraveno a místa je dost. Najdete nás na embs.cz/zoom.

Iva Květonová, seniorátní farářka pro mládež
Brněnského seniorátu, foto: Benfoto

„Největší mezery máme možná v samotném naslouchání“

S Martinem Pavlíkem o tom, jak se pracuje s mládeží u „sousedů“

Církev adventistů sedmého dne působí zvnějšku jako mladistvé společenství, využívající v církevním životě moderních prostředků. Martin Pavlík, mladý adventistický kazatel, přichází do kontaktu s mládeží často, a to nejen z titulu profese duchovního. Kromě působení ve sboru na pražských Vinohradech se totiž věnuje mládeži také jako vedoucí církevního oddělení mládeže. Poprosili jsme ho, aby nám nastínil, co jeho církev svým mladým členům nabízí a jak se jim věnuje.

Můžete pro začátek zkusit nějak stručně charakterizovat, jakou skupinu vlastně mládež vaší církve představuje? V jakém věkovém rozmezí se pohybuje a jak velkou proporční část církve zhruba představuje?

Naši mládež tvoří přibližně 1000 lidí ve věku 15 až 26 let a v církvi na území ČR představují zhruba patnáctiprocentní skupinu.

Jaké jsou stěžejní aktivity pro mládež, které vaše církev pořádá? Jaké možnosti vyžití, ale i duchovní náplně nabízí? Můžete jmenovat nějaké příklady?

V celoročních plánech je možné najít vzdělávací, studijní, motivační, ale také misijně zaměřené akce. Mládež má kromě pravidelných setkávání na lokální úrovni možnost účastnit se regionálních a celorepublikových událostí, jakými jsou například „kongresy mládeže“ – letní týdenní kempy, jejichž program sestává z dopoledních přednášek pozvaných hostů, dále z workshopů a seminářů, sportovních aktivit či činností zaměřených na

sociální pomoc nejbližšímu okolí. Podobné věci se jednou za čas uskutečňují také na úrovni unie (Česko a Slovensko), divize (Evropa) či dokonce celosvětově. Dále jde například o víkendy/týdny duchovní obnovy, aktivity věnované vysokoškolským studentům („INRI Road“), mládežnické konference („AMiCUS Session“), motivačně–vzdělávací víkendy s názvem „Pošli to dál“ či evangelizační iniciativu „Youth for Jesus“. A nejdelší tradici má „Modlitební tý-

Martin Pavlík

den mládeže“, který se koná každý rok na jaře a sdružuje všechny mladé lidi z naší církve po celém světě ke společným modlitbám a diskusím nad aktuálními biblickými a etickými tématy.

Jak funguje setkávání mládeže vaší církve na regionální úrovni? Schází se mladí v jednotlivých sborech, případně v nějakých větších regionálních skupinách?

Práci s mládeží máme rozdělenou na oblasti (Česko a Morava), dále na regiony/okrsky a nakonec na jednotlivé sbory. Nejčastější formou setkávání jsou právě lokální skupinky, ale je časté, že spolupracují s ostatními (a většími). V této věci je ►

podporujeme, protože vidíme velký smysl v rozvíjení sounáležitosti a výměně zkušeností mezi mladými lidmi napříč celou republikou. Nejčastěji se setkávají jednou týdně a rádi diskutují témata, kterými zrovna žijí. Program tvoří obvykle i probírání nějaké biblické pasáže. Obrovskou roli pro ně má hudba, společné hraní a zpívání křesťanských nebo worshipových písní. Někdy mi připadá, jako by svou víru a modlitby dokázali nejlépe vyjádřit právě hudbou.

Jak předchází vaše církev tomu, aby nedocházelo k odlivu mladých z církevního společenství? Jak jim „jdete naproti“?

Za nejdůležitější považujeme kvalitní a pestrou nabídku, která slouží jako platforma pro společné trávení času. Chceme, aby o sobě mladí věděli a znali se osobně. Vztahy mezi nimi jsou to nejcennější, co mohou v období dospívání získat. Často se pro ně snaží vytvářet program také místní společenství se svými kazateli, například formou tematických mládežnických bohoslužeb či zapojením do svých misijních aktivit. Touto cestou získávají obě skupiny hodnotné mezigenerační vazby. Docela často jsou právě mladí lidé zrcadlem, které odráží současnou společnost a dobu ve větší míře než starší generace. Věřím, že snahy poskytnout podporu mladému člověku v oblasti vztahů i duchovního rozvoje lze nejlépe v kontextu mezigenerační komunity víry.

Pozorujete, že mladí ve vaší církvi něco postrádají? V čem by mohla církev pracovat směrem k mládeži lépe?

Řekl bych, že občas postrádají pochopení a přijetí zvláště v tradičních společenstvích. Schází jim větší prostor pro realizaci vizí a nápadů, a pak mohou mít oprávněně pocit, že jim církev nedůvěřuje. Někteří zase bojují s fundamentalismem svých rodičů, kteří je bez hlubších vysvětlení tlačí do věcí, kterým oni nerozumějí a se kterými zatím nemají vlastní zkušenost. Pro takové lidi je teprve dosažení dospělosti první větší příležitostí otestovat staré pravdy. Podle jednoho nedávného průzkumu by mládežníkům úplně dostačovala

možnost vyjadřovat své pochybnosti a klást složité otázky. Největší mezery máme možná v samotném naslouchání.

Jak církevní aktivity mládeže ovlivnila současná, již rok trvající pandemická situace?

Oddělení mládeže jsem převzal zrovna v době, kdy kvůli pandemické situaci přestávalo být možné scházet se fyzicky ve větším počtu lidí. Dost těch mladých se začalo setkávat alespoň online formou a oslovili tím i ty, kteří by se osobně z různých důvo-

dů nemohli přidat. Na druhé straně ztratili kontakt s těmi, pro které je další virtuální setkání v kalendáři jednoduše příliš náročné. Poslední měsíce nám otevřely dveře v uvažování o nových způsobech práce s mládeží, zejména v online světě. Všichni ale cítíme, že zároveň o mnohé mladé lidi v církvi přicházíme. Sociální vakuum je prostě devastující. Pokud se nemohou setkat osobně a současně jsou přesyceni počítačovými schůzkami ve škole a v práci, jen obtížně nacházíme další variantu, jak s nimi neztratit kontakt. Jsem však optimista, nebo spíš veselý pesimista, a věřím, že i v těchto komplikovaných měsících si můžeme uvědomit nové věci a bude na nás, co z toho v dobrém slova smyslu vytěžíme. Často se modlím za to, aby se mladí lidé chtěli podílet na utváření života, vize a poslání církve i přesto, že zdaleka není dokonalá. Věřím, že je církev potřebuje a oni ji také. Prál bych si, aby víra mladých lidí přesáhla hranice církve a byla znatelná v celé naší společnosti.

připravila Adéla Rozbořilová,

foto: archiv Martina Pavlíka

OTÁZKA NA TĚLO

Co byste v církvi chtěli dělat jinak?

Základem našeho společenství je víra ve vzkříšeného Ježíše Krista. Můžeme být právem hrdi na naši minulost, která je reprezentována bojovníky za svobodu, jako byli Václav Morávek, Milada Horáková nebo Jan Palach. A Diakonie ČCE už 30 let pomáhá lidem v nouzi. V dnešním světě máme nezastupitelnou roli. Využijme dobu prázdných kostelů jako příležitost oslovit svět plný obav a nejistot. Hledejme, vychovávejme a investujme do kvalitních lidí, které potřebujeme pro zářnou budoucnost církve.

David Kuboň, právník

Sdílejme spolu i něco jiného než svou víru. Kvůli víře jsme všichni ve stejné církvi, ale komunitu je potřeba tvořit i jinak. Máte ve sboru vášnivého zahrádkáře? Uspořádejte workshop, jak se starat o květiny. Píše někdo písničky, poezii? Udělejte koncert nebo autorské čtení. Máte ve sboru cizince? Může vám povyprávět o své zemi nebo vás naučit uvařit nějaké jídlo. Fotograf může vystavit své fotky. Vyrazte na výlet. Samozřejmě až to situace dovolí, snad už to bude brzy.

Tereza Pudlovská, studentka

S církví mě pojí pouze to, že pracuji v organizaci, kterou církev zřizuje. Necítím se tedy kompetentní doporučovat změny. Otázka v anketě mi ale připomněla zajímavou knihu, kterou jsem si pořídil v knihkupectví Kalich; jmenuje se *Svatý sex* (Debra Hirsch, Biblion 2020). Spíš než lechtivými pasážemi zaujala příležitostí nahlédnout do činnosti církve, kam spisovatelka patří, ale přitom působí i vně úzkého společenství způsobem, lišícím se od toho, jak si představuji vlažnou evangelizační činnost středoevropských církví. Kniha s provokativním titulem je svědectví o ohromující kapacitě změny

a zároveň schopnosti uchovat v praxi to podstatné z Ježíšova učení.

Pavel Novák, Diakonie ČCE

To „v církvi“ vždy začíná u každého z nás doma. Zvláště nyní je důležité se snažit vcítit se do mladých u sebe doma. Co prožívají, co na ně doléhá, z čeho se radují. Snažit se o komunikaci, i když dávají najevo cokoli. Hledat společně strávený aktivní čas. Více je posilovat, vést je k modlitbě a k tomu, jak chránit sami sebe a svůj „vnitřní svět“, ve kterém doma (v církvi) vyrostli.

David Šorm, farář ČCE

Začít přemýšlet nejen v hranicích vlastního sboru, ale jako církev. Nenechat se semlít prognózami a experimentovat. Nebát se investovat do současnosti a radovat se z toho, že tvoříme společenství, přesahující aktuální problémy. Chtěl bych dělat všechno pro to, aby církev byla pestrá a takto se společně spolehla na Hospodina. Třeba tak budeme inspirací i pro naše bližní mimo církev. A když ne, aspoň můžeme mít radost, že jsme se o něco pokusili.

Matěj Opočenský, farář ČCE

Myslím, že bychom mohli mnohem komplexněji pracovat s konfirmandy. Viděla jsem to v jednom sboru v Rakousku: Konfirmanti byli v centru dění, zmiňovali se třeba v ohláškách. U nás jsou vázání převážně na faráře. Zkouška je často jen před staršovstvem a ostatní je uvidí na pár minut při vlastní konfirmaci. Nechci to zobecňovat, mám samozřejmě přehled jen o několika sborech – ale ten obyčejný zájem ze strany mládeže i dospělých členů, to mi všeobecně chybí.

Ráchel Ridzoňová, studentka

připravila **JPI**

SYNODNÍ RADA

Ze zasedání synodní rady

23. 3. a 6. 4. vybíráme:

Sbory a pracovníci

Synodní rada jmenuje bratra Bronislava Czudka za faráře ve Vsetíně (dolní sbor) na období od 1. 7. 2021 do 30. 6. 2023 na plný pracovní úvazek.

SR jmenuje bratra Joela Rumla za faráře v Krabčicích u Roudnice nad Labem na 15% pracovní úvazek na dobu povolání od 1. 4. 2021 do 30. 6. 2021 a na 50% pracovní úvazek od 1. 7. 2021 do 31. 3. 2024.

SR jmenuje sestru Martinu Šerákovou-Vlkovou za farářku sboru v Krabčicích u Roudnice nad Labem na období od 1. 7. 2021 do 30. 6. 2026 na poloviční pracovní úvazek.

SR potvrzuje volbu bratra Jaroslava Vítka za seniorátního faráře Brněnského seniorátu na období od 1. 1. 2021 do 31. 8. 2021 na pracovní úvazek 50 %.

SR potvrzuje volbu sestry Ivy Květonové za seniorátní farářku pro mládež Brněnského seniorátu na období od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2022 na pracovní úvazek 50 %. Zároveň SR souhlasí s ukončením jejího zaměstnaneckého poměru pastorační pracovnice dohodou ke dni 31. 8. 2021.

SR potvrzuje volbu bratra Jiřího Grubera za seniorátního faráře Brněnského seniorátu na období od 1. 9. 2021 do 31. 12. 2021

na pracovní úvazek 50 % a potvrzuje volbu bratra Jiřího Šimsy za seniorátního faráře Brněnského seniorátu na období od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 na pracovní úvazek 25 %.

SR jmenuje bratra Jakuba Kellera za faráře v Horní Čermné na období od 1. 9. 2021 do 31. 8. 2024 na plný pracovní úvazek.

SR jmenuje bratra Jiřího Palána za faráře sboru v Huslenkách na období od 1. 12. 2021 do 30. 11. 2024 na plný pracovní úvazek.

SR jmenuje sestru Magdalénu Trgalovou za farářku ve sboru Praha-Dejvice na období od 1. 9. 2021 do 31. 8. 2026 na 50% úvazek a sestru Alexandru Jacobea na období od 1. 9. 2021 do 31. 8. 2031 na plný pracovní úvazek.

SR jmenuje bratra Pavla Kaluse za faráře ve sboru Praha-Žižkov I na období od 1. 10. 2021 do 31. 12. 2023 na plný pracovní úvazek.

SR potvrzuje volbu sestry Radmily Včelné za farářku ve sboru Brno-Židenice na období od 1. 9. 2021 do 31. 8. 2031 na plný pracovní úvazek.

SR uděluje sestře Erice Petříčkové dispenz od setrvání na místě farářky ve sboru v Kyjově do konce jejího povolání, tj. do 31. 10. 2021.

Zahraniční sbory

Synodní rada souhlasí s příspěvkem na

projekt „Výuka českého jazyka v českých komunitách na Ukrajině v roce 2021“ ve výši 24 000 Kč.

Výchova a vzdělávání

Synodní rada uděluje bratru Filipu Šimovskému dlouhodobé studijní volno v termínu červenec–srpen 2021.

Ekumenické vztahy

Synodní rada schvaluje podání žádosti Evangelické luterské církvi v Bavorsku o podpoření projektů sborů Horní Krupá (14 000 €) a Strmilov (6 000 €).

Martin-Luther-Bund nabízí pro faráře čtyřtýdenní jazykový kurz němčiny ve Wittemberku. SR doporučilo na tento kurz faráře Dušana Ehmiga z Dvakačovic.

Za účasti většiny relevantních zahraničních partnerů i SR se 15. 3. uspořádal online Kulatý stůl. Na koordinátora Diakonie pro práci s migranty přislíbily církve podporu v celkové výši 75 000 €, na nový zpěvník pak celkem 50 400 €.

Dne 21. 3. se konala česko-americká video-konference *Partnership Working Group*. Setkání s tématem „Bohoslužby v době pandemie“ se zúčastnilo kolem 55 lidí.

Hospodářské věci – vnitřní

Synodní rada schvaluje směrnici o poskytování peněžitého příspěvku na stravování duchovenským zaměstnancům církve s účinností od 23. 3. 2021. S účinností od 1. 6. 2021 rozhodla SR poskytovat příspěvek na stravování formou paušální náhrady ke mzdě ve výši 75 Kč za den.

SR souhlasí s uzavřením nájemní smlouvy k bytu č. 4 A v zadním traktu Husova domu (Jungmannova 9, Praha 1) s nájemci Petrem Vaisem a Tomášem Morongem.

Různé

Synodní rada souhlasí s převodem 250 000 Kč z prostředků fondu sociální a charitativní pomoci v ČR ve prospěch Střediska humanitární a rozvojové spolupráce Diakonie ČCE. **Vladimír Zikmund/ARO**

DIALOG

Proběhl třetí webinář o LGBT

Přímý přenos diskuse se konal ve středu 14. dubna 2021 od 18:30 hod. na YouTube E-církve.cz. Rozhovor moderoval náměstek synodního seniora Českobratrské církve evangelické Pavel Pokorný.

Pozvání přijali tito hosté: Ivan Elko (generální biskup Evangelické církve a. v. na Slovensku), Benigna Carstens (členka vedení Jednoty bratrské v německém Ochranově) a Ondřej Stehlík (farář newyorského sboru Presbyterní církve).

Zástupci zahraničních církví hovořili o svých stanoviscích a praxi v přístupu k homosexualitě a o zkušenosti s rozhovorem v církvi i ve společnosti a hledáním konsenzu.

Během online přenosu bylo možné pokládat diskutujícím otázky prostřednictvím živého chatu na YouTube. Záznam celého webináře je dostupný na youtubeovém kanále E-církve. **ARO**

SYNOD

3. zasedání 35. synodu

V souladu s ustanovením Řádu o správě církve čl. 38 svolává synodní rada na návrh předsednictva synodu zasedání synodu ve dnech 20. – 22. května 2021.

Vzhledem k epidemické situaci jsou zvažovány dvě varianty, jak zasedání uspořádat – buď jako jednodenní plenární jednání v Praze v pátek 21. 5. v Komunitním centru Matky Terezy (tedy s fyzickou účastí synodálů), anebo online ►

jednání ve dnech 20. – 22. 5. (s distanční účastí synodálů).

Definitivní rozhodnutí o formě 3. zasedání 35. synodu bude sděleno 7. května.

ARo

ÚMRTÍ

Zemřel Petr Černý (1948-2021)

V pondělí 29. března zemřel bratr Petr Černý, dlouholetý předseda kuratoria a správce evangelického střediska v Choťboři a někdejší kurátor sboru v Praze 1-Novém Městě. Bohoslužebné rozloučení se konalo v sobotu 10. dubna 2021.

PRACOVNÍ MÍSTA

FS Nosislav hledá faráře

Farní sbor v Nosislavi hledá faráře na plný úvazek. Kontakt: vladimir.lukl@post.cz nebo telefon 721866861

POZVÁNKA

Bohoslužby za krajinu

Ekologická sekce České křesťanské akademie ve spolupráci s občanskými sdruženími a s městskou částí Praha-Suchdol zvou na ekumenické bohoslužby za krajinu v sobotu 22. května 2021 od 16.00 h na levém břehu Vltavy, na zahradě nad Sedleckými skalami. Kázáním poslouží Mgr. Miloš Hejzlar, kazatel sboru Církve bratrské v Benátkách nad Jizerou. Po bohoslužbách následuje beseda s hydrobiologem a ekologem RNDr. Davidem Pithartem, CSc.

Místo je jako obvykle na zahradě nad Sedleckými skalami (GPS 50°08,22.1"N 14°23'32.4"E) nedaleko žlutě značené cesty ze Suchdola do Roztok, je dosažitelné ze zastávek MHD v Praze-Suchdole (Kamýčká, Budovec, Suchdol, K Drsnici)

nebo po poměrně prudkém výstupu od železniční zastávky Praha-Sedlec, případně od přívozu v Praze-Sedlci.

UBYTOVÁNÍ

Nabídka bytu k pronájmu

K 1. 7. nabízím, nejlépe k dlouhodobému pronájmu, klidný a slunný byt 1+1 v Praze 10-Vršovicích, 50 m od sboru ČCE. Vhodné jako startovní byt pro mladý pár, dále jako spolubydlení pro studenty či matku s dětmi, seniory apod. Dopravní dostupnost do centra cca 20 min, Vinohradská nemocnice 300 m, školka 500 m. Byt je bezbariérový, ve zvýšeném přízemí (cca 15 schodů + pojízdná plošina). Cena nájmu včetně energií a služeb je 9500,-. V případě zájmu mne prosím kontaktujte na telefonním čísle 777 203 662.

Vendula Glancová

UPOUTÁVKA

Na tahu

Autor volně navazuje na svá vyprávění z dětství za války („Kameloti“), ze studentských let pod dekou socialismu („Na hraně“) a z vojenské zákl. služby pod nechvalně známým zetěm Kl. Gottwalda, Alexejem Čepičkou („Na háku“). V poslední své knížce *Na tahu* se šíří o své neskladnosti pod socialistickými paragrafy v roli Boží blechy v komunistickém kožichu.

Kniha je zdarma. Lze ji objednat k zaslání poštou na tel. 774838758.

Režijní cenou 300 Kč můžete přispět na rekonstrukci stropů a střechy modlitebny Církve bratrské v Neveklově (nyní v havarijním stavu).

Sborové č. ú. 1938917359/0800 střecha Neveklov

Děkujeme.

Jana Plíšková

Samuel Jan Hejzlar: *Na tahu*

nakladatelství: S. J. Hejzlar 2020, 263 s.

**písně
úvahy
audioknihy**

K POSLECHU V EVANGELICKÉM
AUDIOARCHIVU

soundcloud.com/ecirkev

Kde nás najdete:

Audioarchiv najdete pod názvem „ecirkev“ i na platformě Spotify či Apple

Každé pondělí zveřejňujeme modlitbu na www.ecirkev.cz/modlitba

Každou středu poslouchajte biblické úvahy kazatelů na www.ecirkev.cz/slovo

Zprávy o dění v církvi i ekumeně najdete na www.ecirkev.cz

Novinky sledujte a sdílejte i na facebooku www.facebook.com/ecirkev

V obraze s námi budete i díky instagramu: www.instagram.com/evangelickacirkev

MLÁDEŽ

Dobrého se držte, zlého se chraňte.

foto: Benfoto

(Homo)sexualita v církvi, ano, nebo ne?

Vyrůstáme ve velké otevřenosti

Sama jsem o tomto tématu už několikrát hovořila se svými známými z katolické církve. Ptali se mě, jak se na toto téma dívá naše církev, jestli se jím zabývá, nebo ho pokládá za tabuizované. Mluvili jsme hodně osobně, přičemž jsme také došli k otázce, jak se lidem s homosexuální orientací v naší církvi žije. Naše názory se dost lišily, když jsem na tyto otázky odpovídala, pro někoho to bylo osvobozující, někomu to přišlo až moc velkorysý. Zajímavým poznatkem pro mě bylo, že na půdě naší církve působí již od devadesátých let 20. století organizace LOGOS, v níž se scházejí

lidé s odlišnou sexuální orientací a nacházejí tam své místo.

Při těchto rozhovorech jsem si uvědomila, že vyrůstáme ve velké otevřenosti, úctě a toleranci k jinakosti. Reakce katolíků mě udivila a uvědomila jsem si, že toto je jenom jedno z témat sexuality v církvi. Také jsem si uvědomila, jak těžké je přijmout odlišnou sexuální orientaci, přijmout sám sebe. Proto si myslím, že právě tady je úloha církve, aby byla nablízku v modlitbách a s pochopením místo toho, aby svými zatvrdělými dogmaty, která vnikala v temném středověku, zraňovala. **Majda Lapáčková**

POHLEDEM FARÁŘE

Sexualita

Dobrého se držte, zlého se chraňte

Co si tak farář může vzít jako odraz jiného než Bibli, že jo... Vždycky po večeri Páně posílám lidi do lavic s požehnáním podle 1Tes 5,23 – „Sám Bůh pokoje nechť vás cele posvětit a zachová vašeho ducha, duši i tělo bez úrazu a poskvrny...“ Připadá mi, že to má hlavu a patu, a když je řeč o sexualitě, tak rozhodně také.

Předně – sexualitu dal Bůh lidem už v ráji. Adam s Evou dokonale patřili Bohu (byli tedy svatí) a Bůh je s požehnáním posílá, aby si sexu užili (Gn 1,27). Kterýsi církevní otec prý píše, že si naši rajští prarodiče užívali orgasmu mnohem bouřlivějšího, než si my dokážeme představit.

Sám Bůh pokoje... Jakkoliv je sex někdy (tedy většinou) dost divočina, v konečném součtu je to dárek od „Boha pokoje“ a má vést k tomu,

abychom žili pokojně. Aby na konci byl pokoj jednoho těla, složeného z těch dvou.

Když zůstanu u té trojice „duch, duše, tělo“ – tak tohle je o *duši*. O našich psychosociálních vazbách. Aby po vši té sexuální divočině člověk neodcházel s neblahým pocitem, že zneužil nebo byl zneužit, protože rozkoš nelze brát, aniž by ji člověk zároveň také dával. Když tohle nefunguje, vznikají z toho nepěkná zranění a poskvrny ve vztazích.

Je to ale i o *duchu*. Nepokoj je prvním zřejmým signálem, že něco v pořádku není. Je to takový evangelikální obrat, ale „mít v něčem pokoj“ je užitečné měřítko pro každého křesťana. Dělat něco proti vlastnímu svědomí či přesvědčení je na 99 % blbě a to jedno zbý- ►

vající procento nestačí, je vlastně blbě taky, až moc. Člověk si zadělává na úraz či poskvrnu ve vztahu s Bohem.

U toho *těla* se znovu a znovu jako farář potkávám s partnery, kteří spolu nejsou schopni o sexu mluvit. Mluvit o tom, co se jim líbí a nelíbí. Co dělat, jak často... Připadá jim to trapné – ale mlčení k pokoji nepovede, právě naopak. V téhle souvislosti pak jen na okraj, že těhotenství sice není úraz, ale o antikoncepci by se ti dva měli umět bavit také. Pochopitelně předem.

Tak – všechno zkoumejte, dobrého se držte, zlého se chraňte v každé podobě!

Jaroslav Pechar

BIBLICKÉ PŘÍBĚHY DNES

Jonáš aneb plovoucí modlitebna

Jonáš byl poslán Hospodinem do hříšného města Ninive, aby šířil Boží zvěst, a odvrátil tak místní od jejich darebáctví. Synu Amítajovu se tam však nechtělo, a nasedl proto na loď, mířící do Taršíše, daleko od zadaného cíle. Jonáš před Božím úkolem uprchl jako zbabělec. Kroutíme nad tím hlavou, jak to mohl udělat, proč neuposlechl a místo bezpečné pěšiny zvolil nebezpečné vlny; jen aby unikl. Bohužel i my jsme mnohdy takoví – než abychom věci řešili, úlohy plnili, raději od nich utíkáme. Bývá to i naše zbabělost, která říká: „Vykašli se na to! Proč se potýkat s problémy nebo náročnými cíli? Vždyť daleko snazší je od všeho zdrhnout, vymluvit se, vykličkovat.

Jenže takový přístup má jeden velký háček, přesněji hák (jako měl možná kapitán Jonášovy lodi místo ruky), a to dočasnost, krátkodobost a krátkozrakost takového (ne)řešení. Platí zde neúprosná zákonitost: Čím déle budeme před našimi povinnostmi, resp. vším, co nám nahání strach, utíkat, tím větší důsledky ponese.

A tak se – někde na půl cesty mezi Jafou a Kyprem – rozpoutala veliká bouře a lodí i s Jónášem hrozilo ztroskotání. Lodníci se snažili koráb zachránit, ale marně.

Dalo by se říct, že Jonáše dostihla „karma“ – jak se dnes říká. To když se ukázalo, že jediným řešením je vyhodit ho přes palubu. Lodníci nechtěli, ale když vichřice neustávala, udělali to a moře se skutečně uklidnilo.

Normálně by to byl uprchlíkův konec, ovšem Hospodin nastrojil velikou rybu, která Jonáše polkla a on v jejích útrobách pak strávil tři dny a tři noci.

Tak i nám, když bereme před nesnázemi a výzvami do zaječích, Hospodin – jako Jonášovi – projevuje své milosrdenství a vždy dává novou šanci zdolat mety, kterých jsme se lekali. Poskytuje šance poučit se z chyb.

Jonáš v útrokách ryby (jako v nějaké plovoucí modlitebně) úpěnlivě volal k Pánu Bohu a ve svých nářcích prosil za odpuštění. Byl vyslyšen a ryba ho vyvrhla na pevninu. A poté se už bez odmlouvání vydal do Ninive, kde kázal, co mu bylo uloženo.

A stalo se nikoli to, čeho se bál (že bude uka-
menován či nějak jinak surově zahuben), ale

Ninivané se v čele s králem káli a hledali způsob, jak se odvrátit od zlé cesty a násilí, které jim lpělo na ruku.

Jonáš nakonec splnil, co mu Pán Bůh uložil. Dokázal to a ověřil si, že „brát roha“ nemá smysl, zejména ne před Hospodinem.

Happy end? Nikoli. To, že Jonáš ještě potřebuje zapracovat na svém charakteru, dosvědčuje jeho dětinská reakce, líčená ve čtvrté kapitole knihy, nazvané podle jeho jména. Přečtete si ji, připoměňte. Se svou proměnou nejsme nikdy zcela hotovi.

Majda Lapáčková, kresba: A. Kleinová

HUMANS OF ČCE

Bára Litomiská

Předsedkyně ústeckého seniorátního odboru mládeže

Bůh i jeho společenství jsou pro mě útočiště a opora. Ať jsem se ocitla v jakékoliv skupině lidí z ČCE, vždy jsem byla přijata, našla přátele, a přitom jsem mohla zůstat sama sebou. V ČCE jsem se naučila být upřímná nejen před Bohem, ale i před ostatními i sebou samou.

připravila Anežka Hálová

129

1. Zved - ně - te, brá - ny, svrch - ků svých,
ó věč - ná vra - ta v ne - be - sích,
všech krá - lů Král a Pá - nů Pán
buď s ple - sá - ním - již u - ví - tán!
Pln mi - lo - sti náš Stvo - ři - tel
a svě - ta vše - ho Spa - si - tel
již bé - ře v chrám se svůj,
Si - ó - ne, pro - zpě - vuj!

2. On, spomocník všech národů, / má spravedlnost v průvodu, / jsa korunován svatostí / a žezlem lásky s milostí / v pokoře k nám se ubírá / a nebes brány otvírá. / On Bůh, on Pán je tvůj, / Sióne, prozpěvuj!

Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili

Nový zpěvník je ve finále. Po nekonečně dlouhých letech příprav

„Dokud neuvidím na jeho stránkách slova a noty a dokud nevloží do nich svůj prst a svou ruku na jeho přebal, neuvěřím, že fakt letos vyjde.“ To napsal nedávno jeden z evangelických farářů do formuláře pro objednání nových zpěvníků. „Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili,“ dodává autor těchto řádků, aby tu provokativní biblickou parafrázi dokončil.

Ne, nechci se dotknout duše českobratrského písmáka. Nemám hlubokomyslnou potřebu stavět okolnosti vzniku nového evangelického zpěvníku na roveň slavným velikonočním slovům vzkříšeného Pána. Spíš bych rád opatrně naznačil, že poznámce zmíněného faráře docela rozumím. Stejně jako mi bývá líto tradicí označeného nevěřícího Tomáše, když on přece není nevěřící. Jen odmítá příliš jednoduchá, příliš podezřelá řešení.

Církev už nějakou dobu s novým zpěvníkem žije. Přesněji řečeno s neustálým opakováním, že nový zpěvník „už se chystá“. Už jsme to slyšeli tolikrát, že to přestává být zajímavé. Zvědavost a snad i radostné očekávání za léta pokleslo. „A my jsme doufali, že to je ten zpěvník, který přinese církvi tolik nového,“ jako bych slyšel z (pražských či valašských či jiných) Emauz.

Není obtížné dohledat, že první impulz k práci na novém zpěvníku dal už synod v roce 2004. Jak moc se svět, církev, společnost za tu dobu změnil. Jak moc to ovlivnilo i práci na zpěvníku. Jak moc se lišily tehdejší představy od finálního produktu, který církvi zakrátko předložíme.

Je možné, že některá píseň vám v něm bude scházet a nad jinou budete kroutit hlavou. Je to dokonce vysoce pravděpodobné. „Tahle píseň že bude v novém zpěvníku? To myslíte vážně?“ Nebo: „Jak jste si mohli dovolit tuhle píseň vyřadit, vždyť...“ Ano, tohle slyším, slycháme. A rozumíme tomu. Snad je z toho vidět, že zpěvník je něco, co k církvi bytostně patří, na

čem nám záleží, na co jsme jako českobratřští evangelíci v rámci naší hudební a liturgické tradice snad právem hrdí. Tak co teď, co bude dál? Co nás čeká na těch přibližně 1200 potištěných stranách nebo v mobilní aplikaci?

Nesu na trh kůži spolu se všemi, kdo ke zpěvníku přiložili svou ruku, schopnosti, pili i vnitřní přesvědčení. Nebudu vám říkat, že se vám zpěvník určitě bude líbit. Obrázek si musíte udělat sami. Chci jen říct, že v závěru letošního roku, dá-li Bůh, předáme církvi dílo, které vznikalo s velkým nadšením a radostí, ale také v potu tváře při sporech a konfliktech nad věcí samotnou, v nekončícím koloběhu odpovědné redakční a editorské práce, v mnohdy slepých uličkách hledání, s proměnlivým zadáním a neustále novými překvapeními. Někdy jsme šlápli vedle, víme to. Hledali jsme a prostupovali dost často úplně nové cesty. Ale především: Nový zpěvník vznikl ve velkém respektu před věcí samotnou, v odpovědnosti vůči církvi i Hospodinu, k jehož slávě bude vždy důvod zpívat, ať už z jakéhokoli zpěvníku.

Jako dlouholetý člen tvůrčí skupiny a v posledních letech hlavní koordinátor přípravy a vydání díla snad mohu tento respekt, tuto bázeň dosvědčit jménem těch, kteří za zpěvníkem stojí.

Farář, kterého jsem zmínil na začátku, vlastně dotáhl tu tomášovskou analogii až do konce. On sice řekl „dokud neuvidím, nedotknu se, neuvěřím,“ ale hned poté kliknul na „odeslat“ a objednávku za svůj sbor dokončil. Snad je v tom i kus důvěry a naděje.

Nový zpěvník můžete i vy už nyní ve svých sborech objednávat. Včasná objednávka nám pomůže lépe odhadnout počet výtisků a výrazně vám sníží cenu. Další informace najdete na webu www.evangelickyzpěvník.cz, uzávěrka objednávky je 15. června.

Pavel Hanych, člen tvůrčí skupiny

Celocírkevní odbor mládeže

Synodní rada disponuje mnoha poradními odbory, které se zabývají různou, úzce specializovanou agendou. Protože poradních odborů je velké množství a není jednoduché se v nich zorientovat, připravili jsme cyklus, v jehož rámci se na jednotlivé poradní odbory zaměříme. Oslovili jsme zástupce konkrétního poradního odboru a položili mu následující otázky:

1. Představte prosím krátce váš poradní odbor.
2. Čím se aktuálně zabýváte?
3. Co vás těší, co se vám daří a co vám naopak dělá největší starosti?
4. Jaké impulzy byste chtěli církvi předat do budoucna?

Tentokrát jsme oslovili Dominika Bláhu, předsedu celocírkevního odboru mládeže.

1. Celocírkevní odbor mládeže je skupina devíti volených lidí, kteří pokládají za svůj hlavní úkol podporu lidí, kteří v naší církvi s mládeží pracují, a vytváření mládežnického společenství na celocírkevní úrovni, a to v úzké spolupráci s oddělením mládeže ÚCK, senioratními odbory mládeže a dalšími dobrovolníky.

2. Nyní je naší snad největší výzvou hledání cest k podpoře a vzdělávání naší cílové skupiny a vytváření komunikačních kanálů s nimi. Prožíváme euforii z úspěšné porady mládeže, kde byli i na další dva roky zvoleni noví členové, a zároveň stres z blížícího se sjezdu mládeže.

3. To jsem snad zodpověděl v předchozí otázce.
4. Chtěli bychom hlavně mládež v církvi ponouknout, aby se o svou církev zajímala a aktivně vstupovala do jejího života. O mládeži má být slyšet především od mládeže.

Členové COM:

Dominik Bláha (předseda), Tobiáš Potoček (místopředseda), Zuzana Férová, Filip Trusina, Adéla Rozbořilová, Alena Zapletalová, Marta Slámová, Alexandra Jacobea, Jan Lavický, Filip Boháč, Jana Hofmanová, Tomáš Jun

připravila **ARo**

GENERACE

Poslední dopis Luise Härtelové

12. března 2021 zemřela sestra Luisa Härtelová. Patřila k děčínskému sboru, ale část jejího příbuzenstva bychom našli v Praze. Krajem patřila sem, do oblasti Jetřichovic. Její

otec, lékař, vybudoval pro Luisu a její tři bratry domov ve Vysoké Lípě, kde se příbuzní dodnes scházejí. Pan doktor obdivoval Lužické Srby; proto najdeme v rodině neobvyklá jména.

Jetřichovicko bývala krásná přírodní oblast Čech, ale převážně německá. Teprve po válce sem nacházeli cestu nejen Češi, bohužel často, jak to bývalo, ke škodě tohoto krásného a náhle opuštěného kraje. Mnohé bylo zničeno; mnozí odešli. Rodina Härtelova znamenala však pro zvolna se obnovující krajinu velkou oporu.

Nejstarší bratr Hanuš byl vynikající pedagog, učil na gymnáziu v Rumburku, časem se tam stal i ředitelem. Býval dobrovolný kazatel Českobratrské církve evangelické a Luisa, která žila v Děčíně, jej doprovázela na klavír. Hanuš byl taky výborný malíř.

Když jsme v šedesátých letech přišli do Děčína, Luisa učila na obchodní akademii. Byla bezdětná, ale láskou a péčí ji obklopovali nejen její žáci, ale i spousta neteří a synovců. Měla ještě bratra Bohumíra, který býval ředitel zvláštní školy. Nejmladší bratr Ekhart brzy zemřel.

Luisa se ráda připojovala k činnosti našeho

sboru. Byla tehdy věrná návštěvnicka koncertů v Děčíně, ve velké oblibě měla sborové zájezdy na koncerty do blízké Pirny, zejména ve vánoční a velikonoční době, kdy nám všem bývalo velkou oporou dílo J. S. Bacha. Měli jsme ji všichni rádi pro její laskavost, noblesu, kterou ostatně vynikali i její nesčetní příbuzní.

Později ji již její zdravotní stav nedovoloval, aby zůstávala sama doma. Navštěvovali jsme ji, pokud to šlo, zvláště manželé Čapkovi, kterých si velmi vážila. Vážnost a vzájemná úcta platila v našem malém sboru navzájem. Luisa měla zajištěn dobrý azyl, ale covidová doba postupně zpřetrhávala všechny svazky. A tak nás Luisa na počátku jara, 12. března 2021, opustila.

Vzpomínáme na její život s vděčností, patřila do tohoto kraje, který se i nám stal domovem. Zůstává zde odraz její věrnosti a lásky. Děkuji ti, Luiso.

*Za děčínský sbor **Mahulena Čejková***

SOCIÁLNÍ TEMATIKA

Žádná krize nás nesmí připravit o lidskou důstojnost

V Knihovně Václava Havla se diskutovalo o sociálních dopadech probíhající pandemie

Březnová setkání s tematikou lidských práv se pořádají každoročně. Ve spolupráci s Knihovnou Václava Havla je pořádá Komise pro lidská práva Českobratrské církve evangelické.

Ani letos to nebylo jinak. Akce s názvem Dáváme hlas ponižovaným se konala v úterý 16. března v podvečer. Protiepidemická opatření však ovlivnila její charakter. Místo obvyklého veřejného pochodu centrem Prahy a diskuse v prostorách Knihovny V. Havla se uskutečnil pouze online rozhovor, který Knihovna přenášela živě.

A pandemie ovlivnila letošní ročník i tematicky. Kromě četných zdravotních rizik totiž vleklá koronavirová situace přináší i rizika ekonomická

a sociální, která tvrdě dopadají na ty nejohroženější z nás: samoživitelky a samoživitele, rizikové skupiny sociálně slabších a další.

Pozvání k diskusi přijala bývalá ombudsmanka Anna Šabatová, farář pro menšiny Mikuláš Vymětal a moderátorka a publicistka Nora Fridrichová, která pomáhá zajišťovat potraviny a oblečení i výpočetní techniku pro domácí výuku samoživitelům a jejich dětem.

Hodinovým rozhovorem, který je nadále dostupný na webu e-cirkev.cz či v YouTube archivu Knihovny Václava Havla, provázela moderátorka Českého rozhlasu Plus Lucie Vopálenská. Dotkla se role vlády i neziskových organizací, ptala ►

se na úlohu médií nebo třeba právě církvi v této nelehké době. Řeč byla také o výzvách a nárocích, které přinese doba po pandemii.

„Jako novinářka ve své práci bývám kritická k výkonům vlády, protože tam mnoho úspěchů vidět není,“ vytkla Nora Fridrichová politické

reprezentaci liknavost a populismus, který tvrdě dopadá na ty nejslabší a dál prohlubuje jejich chudobu a vyloučení.

Diskuse přitom naznačila, že jednou z velkých zkoušek celé společnosti bude právě to, jak se vyrovnáme s fází po krizi – jak se postaráme o ty nejzranitelnější: o seniory, o děti, kterým se nedostalo distanční výuky, o ty, kteří přišli o práci a podobně.

Bude záležet na nás, abychom nehledali zástupné viníky. Abychom „nehodili přes palubu“ celé skupiny obyvatel a nezvítězila lhostejnost a nezájem o osudy druhých.

„Co se týče lidí, kteří pomohli při pandemii šitím roušek a finančně přispívají na potřebné i na projekty, je to mimořádně skvělá vizitka o nás jako společnosti,“ uzavřela s nadějí Fridrichová.

Jiří Hofman

CÍRKEVNÍ TISK

...ještě svítá?

Jaký osud čeká oblíbený zpěvník

V posledních době jsem byl opětovně dotazován, zda by byl možný dotisk či další vydání zpěvníku Svítá. Zpěvník je stále žádan, a to mě osobně velmi těší, také proto, že jsem se na jeho přípravě malým dílem podílel.

Zpěvník začala připravovat ekumenická skupina pod vedením Jiřího Grubera v osmdesátých letech, dala si za úkol sestavit sborník písní, které byly mezi křesťanskou mládeží rozšířeny často jen v různých svépomocných opisech. Byla naděje, že se najde cesta, jak zpěvník vytisknout. Ve snaze minimalizovat možné komplikace ze strany tehdejšího režimu nebyla ve zpěvníku uvedena jména autorů. Zůstalo to tak i v prvním vydání porevolučním, v roce 1992, už ve svobodných poměrech. O zpěvník byl zájem, další vydání již ztratila „polooficiální“ punc a jména autorů v nich byla doplněna.

Když jsme loni v únoru v synodní radě zvažovali, zda a za jakých podmínek by byla možná reedice posledního vydání, narazili jsme na možné právní

překážky. Od doby, kdy zpěvník Svítá spatřil světlo světa, se totiž podstatně zpřísnila ochrana autorských práv. Uvědomili jsme si, že příprava reedice,

která by splnila aktuální podmínky autorského práva, by byla časově i finančně náročná, a to zejména u písní převzatých ze zahraničí.

Poptávka po tištěném zpěvníku ukazuje, že mobilní aplikace není pro každého a pro každou situaci. Je nám jasné, že zpěvník v „cestovním vydání“ najde své uplatnění při různých příležitostech. Uložili jsme si začít pracovat na přípravě

takového zpěvníku také s využitím vhodných písní z připravovaného nového zpěvníku, u nichž budou autorské licence vyřešeny. Je mezi nimi stovka písní ze zpěvníku Svítá i řada písní nových. Musím ale doznat, že jsme v době pandemických omezení zatím nic neudělali, naše síly jsou napřeny k dokončení příprav a vydání nového zpěvníku v tomto roce.

Jiří Schneider, člen synodní rady

PODĚKOVÁNÍ

Bud' zdrav a vesel, jako jsou návštěvníci tábora díky tvé kuchyni

Na samém začátku dubna to bude 20 let, co se stal hlavním kuchařem tábora JAK v Bělči. Aleš Slavík. Poté, co sbíral zkušenosti v restauracích, nemocnicích, na úřadu vlády či v církevních kuchyních v Jirchářích a Herlíkovicích, zakotvil u Mlýnského rybníka v Bělči nad Orlicí. Své zkušenosti a talent plně využil v TJAK k nasycení tisíců spokojených strávníků. Díky jeho umu a přístupu k vaření se tak řada lidí do Bělče ráda vrací i za jeho domácí stravou. Postupně si osvojil i veganskou a vegetariánskou kuchyni a ani všeliké stravovací diety mu nečiní potíže. Své strávníky zná tak dobře, že stačí říct, která skupina přijede, a už upozorňuje, jaká jídla zařadit a co mají rádi. Stejně tak strávníci znají Aleše a těší se nejen na jídlo, ale i na jeho široký úsměv a hlasitý smích. Aleš vaří s láskou, citem a se snahou co nejméně jídlem plýtvat. Nenápadně sleduje, zda se nějaké jídlo vrací a kolik je přídavek a dle toho jídelníček i jednotlivá jídla ladí. Jeho neutuchající zájem o spokojenou plnou břichu i o návštěvníky tábora samotné je inspirace pro brigádníky i další personál, kterých za ta léta zažil nepočítaně. Aleši, díky za to, co pro tábor děláš!

Václav Španihel, správce tábora

foto: Václav Španihel

Boží šafář

Za farářem Samuelem Hejzlarem (1966-2021)

Bylo to v červnu 2019. Za Samuelem Hejzlarem (nar. 1966, dobříšský farář od roku 2000) a jeho ženou Martou jsem do Dobříše přijel probrat Samovu opakovanou volbu. Byl krásný slunečný den. Dostal jsem výbornou kávu a dobroty, poseděli jsme na verandě jejich farního bytu. Prohovořili jsme situaci a atmosféru ve sboru, další sborové i rodinné plány, chystaný Samův studijní výjezd do Izraele. Přišla i řeč na jejich chalupu v Krkonoších, kterou jsme si s rodinou další léto vypůjčili a prožili tam krásný týden. Kdybych tehdy věděl, co vím dnes, seděl bych s nimi celý den a vyptal se ještě na tolik dalších věcí...

Boží šafář

Samuel byl rozený „šafář“, totiž dobrý správce jemu svěřeného. Výjimečná kombinace člověka duchovního i praktického. Na svém i na církevním majetku pořád něco opravoval, renovoval a budoval. A zároveň byl člověk, kterému jste věřili každé kázání a každou modlitbu. Obojí jistě zdědil po svých rodičích, ve své ženě Martě našel i v tomto zcela spřízněnou duši.

Ať jste mu svěřili dům, nebo evangelické společenství, hned ověřil, zda někudy nezatéká nebo nefouká, a pokud ano, rychle hledal správné řešení. Dobříšský sbor se jeví v rámci seniorátu, a vlastně i celé církve jako nenápadný zázrak. Ze skupiny několika posledních dědečků a babiček se trpělivým mravenčím úsilím Samuele Hejzlara st. a poté Samuele Hejzlara ml. (a jejich sborových spolupracovníků) stalo multigenerační společenství, plné života. Společenství, které se díky svému kulturnímu a ekumenickému působení i přirozenému misijnímu vyzařování stalo důležitým hybatelem dobříšského veřejného života.

Bratr a svědek

Samuel k tomu přispěl mnoha způsoby. Jeho víra byla jasná a vyznavačská, zaměřená ke Kristu.

Neměl žádné farářské manýry, členy sboru i nové zájemce o cestu víry obohacoval a inspiroval. Měl bytostný dar vytvářet společenství, do něhož se naplno vkládal nejen on sám, ale i celá jeho rodina, se kterou v tom byl vzácně na jedné lodi. Pro rodinné sborové pobyty otevřeli také svůj areál v Luhu u Čími. Na kolika fotografiích ho naleznete v kostýmech, v zápalu scének podle biblických i dalších napínavých příběhů! V intenzivních vztazích s několika skupinami německých křesťanů byl nejen ten, kdo přivázel mnohou materiální pomoc, ale zároveň rovnocenný partner pro sdílení víry a vytváření společenství.

Ano, jistě, někdy někde ho možná bylo až příliš plno. Nebo konal příliš rychle a jiní mu nestačili. V zápalu věci někdy slovem nejen pohladil, ale i seknul. Ovšem při takovém záběru a při našem člověčenství to nemohlo být jinak.

Poslední měsíce

V červnu 2020 byl Samuel naprostou většinou hlasů opakovaně zvolen za dobříšského faráře. Na podzim se ovšem dozvěděl překvapivou a zlou zprávu o zhoubném nádoru v ledvině. Podstoupil rychlou operaci a obvyklou protirakovinnou terapii. Bohužel se ukázalo, že nic nezabírá. Jeho zdravotní stav se rychle zhoršoval, lékaři vyčerpali všechny možnosti. V posledních týdnech se alespoň našla správná paliativní léčba a Sam je mohl prožít doma s Martou, s dětmi Noemi a Samem, s rodinou

své starší dcery Sarah, s rodiči. O Květné neděli 28. 3. mu pod okno přišlo na rozloučenou za sbor zazpívat staršovstvo (více lidí kvůli koronavirové karanténě nemohlo). Večer pak poslední hodiny jeho života doprovodili zpěvem jeho nejbližší. Bohoslužby na rozloučenou se konaly na Velikonoční

neděli odpoledne, záznam je dostupný na YouTube e-cirkev.cz.

„Správně, služebníku dobrý a věrný, nad málem jsi byl věrný, ustanovím tě nad mnohým; vejdi a raduj se u svého pána.“ (Mt 25,21)

Roman Mazur, senior Pražského seniorátu

DOPISY ČTENÁŘŮ

Reakce na článek Tři milníky na cestě k samofinancování

Jako řadová členka naší církve se pořád podivuji odvaze vedení ČCE, pokud jde o krok, spojený s plánovaným majetkovým vypořádáním. Nevýhoda naší malé církve ve srovnání s církví římskokatolickou tkví v tom, alespoň se domnívám, že jsme byli bílý kůň v transferu majetku. Myslím si, že diskuse na toto téma nebyla dostatečně vedená, a vznikla tak obrovská zátěž pro malé sbory a obavy z jejich možného zrušení. V době, kdy je v církevním prostoru plno charismatických a letničních společenství, je zřejmé, počet členů naší církve bude nadále klesat. Jde i o odliv z malých lokalit a dostředivou sílu velkých měst.

Církev měla zůstat jako složka placená ze státního rozpočtu, potažmo částkou z daní poplatníků. Je jisté, že příjmy ze saláru a z darů nemohou pokrýt zvyšující se potřeby sboru. Zvyšující se odvody do personálního fondu budou pro řadu

sborů náročné a determinující. Získat peníze z jiných zdrojů, např. podnikatelskou činností, většina sborů neumí a není to ani jejich určující forma existence.

Bohužel neplatí, že budu jako evangelík preferovat nákup a využití služeb dalších evangeliků a jejich organizací, aby se alespoň část vydělaných peněz vrátila do církve zpět. Platí to zejména o Diakonii, kde ústavy nakupují od brambor až po sanitární věci od subjektů mimo evangelické prostředí, i když mají možnost podpořit evangelické podnikatele. Domnívám se, že katoličtí bratři jsou v tomto mnohem razantnější a drží více při sobě, ve všech rovinách života. Pokud mohou, preferují a podporují své souvěrce.

A jak z toho ven? Asi se naučit za to, co máme, se více drát, snad podnikat... Pán nás bez pomoci nenechá.

Helena Kulínová, ČCE Zábřeh

GENERACE

Střípky vzpomínek na Jana Trusinu

Farář s darem oslovit

Mé první setkání s bratrem farářem Janem Trusinou je z roku 1991, kdy jsme se přistěhovali do třebečského sboru z Horní Čermné. Automaticky jsem byl kooptován do staršovstva.

Toto záhadné slovo mně řekl i vysvětlil právě bratr farář. V presbyterně mě posadil na volné místo vedle sebe a zůstalo mi vlastně po celých 30 let. S obdivem jsem sledoval skvěle připravená i ve- ►

dená jednání starších, úžasný přehled v církevních řádech a nedirektivní způsob řízení. Od té doby si dobře pamatuji skvělou radu, kterou používám dodnes. V nabitém diáři je potřeba zapisovat termíny a schůzky výhradně tužkou, protože se to dá snadno vygumovat a přepsat!

Třebíčský sbor měl tehdy tři kazatelské stanice, a přestože bratr Jan byl náměstek synodního seniora, stíhal neuvěřitelný objem práce i ve svém sboru. Nespočet hodin strávil na cestách, autem najezdil neskutečné množství kilometrů, myslím, že právě jízda autem byla pro něho vítaná relaxace.

Jan se uměl přizpůsobit každé generaci. Rozuměl dětem i dorostu, uměl to s mládeží i střední generací, neměl problém ani se seniory. Měl úžasný dar najít tu správnou „notu“, jak oslovit a zapůsobit na každého. Stejně jako jeho žena ovládal bravurně německý jazyk, díky čemuž měl náš sbor možnost navázat velmi živé partnerství hned se dvěma německými evangelickými sbory.

Koncem devadesátých let všechny vyděsila nemoc, která bratra Jana postihla. Opravdu jsme se tehdy báli o jeho život. Byl naštěstí v těch nejlepších rukou (nejen lékařů) a dostal darem další roky života. Na nějakou dobu však úplně vysadil veškerou sborovou práci. Členové sboru a zejména staršovstva toho obětavě spoustu zastali sami. Po návratu z nemocenské a po rekonvalescenci trochu přibrzdil. Pro zvýšení své kondice a upevnění zdraví ale začal pravidelně sportovat, zejména plavat.

A pak se pomalu blížil odchod do důchodu. Na jednu stranu jsme tomu rozuměli a chápali potřebu odpočinku, na druhou stranu to bylo období obav a nejistoty; Jan Trusina byl farářem trebičského sboru téměř 28 let. Jakou jsme proto měli radost, když se manželé Trusinovi rozhodli nevyslyšet dobře míněné rady přátel a kolegů a zůstali ve své milované Třebíči i v důchodu. Pro církev však Jan pracoval vytrvale dále. Připravoval *Sbírký kázání*, čtení *Na každý den*, kázal v mnoha sborech mimo Třebíč. Škoda jen, že si nemohl více užít důchodu se svou milou ženou, která ho po krátké, ale těžké nemoci opustila.

Poslední vzpomínku jsem si nechal na Myslibořici. Jednak proto, že tam již 30 let bydlíme,

a hlavně proto, že to byla Jendova velká láska. Už v době totality prosadil a věrně strážil, aby se v Domově, který komunisti ukradli a kde vznikla kazatelská stanice Třebíče, mohly pravidelně konat bohoslužby a biblické hodiny. Po revoluci Domov převzala zpět Diakonie a počet biblických hodin se

rozrostl na každodenní setkání. Jeden den v týdnu patřil Jendovi. To jediné si držel i v důchodu. Někdy s sebou vozil i další členy sboru, aby mohli navštívit své přátele či vypomáhali jako dobrovolníci. Kdyby neudeřil covid, jistě by do Myslibořic jezdil i nadále. Posílal alespoň připravené texty pastorační pracovníci, sestře Ivě Švaříčkové, která je velmi ráda obyvatelům Domova předčítala. Nakonec se do Myslibořic bratr Trusina i nastěhoval. Bohužel, jeho pobyt zde byl velmi krátký, po jediném týdnu se vydal na svou poslední cestu.

V trebičském sboru i v našich srdcích zanechal nesmazatelnou stopu. Díky Pánu Bohu za jeho život, za dary, kterými jej obdařil. Děkuji, že jsem ho mohl poznat a jít s ním kus cesty svého života. Jsem i rád, že jsem se zdráháním přijal nabídnuté tykání. Jenda pro mne byl víc než laskavý přítel, byl můj věrný duchovní otec. Díky za vše, co jsem s ním mohl prožít, čím mě obohatil či pomohl svým trpělivým nasloucháním a radou.

Petr Haška, kurátor sboru v Třebíči, redakčně
zkráceno, foto: Benfoto

DIAKONIE

Diakonie
českobratrské církve evangelní
Pomoc má mnoho tváří

foto: Diakonie Západ

Diakonie Západ představuje své příběhy v nové online kampani

Chcete lépe poznat organizaci, která pomáhá na území Plzeňského kraje více než 3 000 klientů ročně? Pak nám dovoluňte představit Diakonii Západ. Toto diakonické středisko v plzeňském regionu působí už téměř 30 let a stále se rozvíjí. Na začátku to byla tři menší střediska v lokalitách Merklínska, Rokycanska a Plzeňska, která se v roce 2012 spojila a své síly i okruh pomoci tím znásobila. Dnes se s velkou pílí věnuje nejen lidem s těžkou poruchou autistického spektra, ale také seniorům, lidem s mentálním a kombinovaným postižením, lidem v nouzi, rodinám s dětmi, dětem a mládeži a podporuje také pěstouny v jejich náročném povolání.

Diakonie Západ je součástí celorepublikové Diakonie, jejímž zřizovatelem je Českobratrská církev evangelická. Stojí a pracuje na křesťanských základech. Vycházejíc z hlavních diakonických hodnot, kterými jsou milosrdenství, fortelnost, společenství a naděje, pracuje Diakonie Západ v duchu úcty, spolupráce a pravdivosti. Více než 200 jejích zaměstnanců má tak každodenně na paměti uctivé chování ke klientům, jejich rodinným příslušníkům a dalším partnerům, ale také k sobě navzájem – vycházejí z Ježíšova doporučení „Miluj svého bližního jako sám sebe“ (Mk 12,31). Transparentně a otevřeně komunikují i navenek. Vědí, že být pravdivý je v jejich práci velmi důležité – život v pravdě otvírá dveře na cestě člověka k člověku.

Diakonie Západ je rozsáhlá. Dříve, v menších střediscích, se všichni její pracovníci znali jmény. Po práci se společně chodili bavit, sdíleli své pracovní i osobní radosti a starosti. Dnes

už je to jiné. Pracovníci se osobně znají v jedné službě či v jedné lokalitě, ale napříč Plzeňským krajem to tak úplně neplatí. Rozmanitost a šíři služeb, které Diakonie Západ poskytuje, je také mnohem náročnější srozumitelně a jednoduše představit. A přitom je velmi důležité, aby každý, kdo se dostane do situace, kterou už nezvládne sám, věděl, kam má přijít či zavolat.

A tak jsme se rozhodli s tím „něco udělat“. V dubnu 2021 jsme proto zahájili kampaň „Měsíc pro...“, ve které postupně představíme všechny naše služby. Ukážeme světu videa o práci, kterou děláme, představíme naše pracovníky a podělíme se i o příběhy, se kterými se nám svěřili naši klienti. Na sociálních sítích se tak postupně představí služby pro seniory, pro rodiny s dětmi, pro lidi s postižením, pro lidi v nouzi a také služby pro děti a mládež.

Prostřednictvím naší letošní online kampaně chceme ukázat barevnost a rozmanitost diakonických služeb, nasazení i profesionalitu našich pracovníků i obyčejný každodenní život našich klientů. Pomáháme jim řešit jejich potíže, podporujeme je v běžném životě a především se vzájemně obohacujeme. A k tomu chceme pozvat i vás. Můžete nahlédnout do jednotlivých služeb Diakonie Západ, přečíst si zajímavé rozhovory s našimi zaměstnanci, můžete se začít do příběhů, se kterými se nám svěřili naši klienti. Možná vás obohatí zajímavá témata, o kterých se příliš nemluví, a třeba získáte odpovědi na otázky, na které by vás ani nenapadlo se zeptat.

Pokud vás náš článek zaujal a chtěli byste se nechat vtáhnout do diakonických služeb prostřednictvím kampaně „Měsíc pro...“, stačí nás začít sledovat na facebooku (www.facebook.com/diakonie.zapad) či instagramu (www.instagram.com/diakoniezapad).

Anika Stulíková a Lucie Petříčková,

Diakonie Západ

Černé kachlíčky nejsou cool

Vznikla publikace s konkrétními radami pro přívětivé bydlení v seniorském věku

Představy o ideálním bydlení pro seniory provází mnoho mýtů. Zřizovatelé domovů pro seniory tak mohou při volbě vhodné lokality, při zařizování interiéru či výběru vhodného vybavení neúmyslně chybovat. Publikace *Jako*

doma, jejímž autorem je ředitel Diakonie Vsetín Dan Žárský, nabízí soubor konkrétních rad, které pomohou při budování bezpečného, přívětivého a důstojného bydlení, zohledňujícího specifika pokročilého věku.

Mýtus č. 1: Daleko od lidí, uprostřed přírody

Jedním z častých omylů je představa ideálního domova pro seniory daleko od civilizace. „Na naše středisko se obrátil majitel rekreačního zařízení, které nám nabídl k odkupu. Dle jeho názoru by se jako domov pro seniory hodilo ideálně – daleko od ruchu města, uprostřed přírody,“ přibližuje Dan Žárský poměrně zažitou představu – bydlení uprostřed ničeho.

Ačkoliv se pobyt uprostřed přírody může na první pohled jevit jako ideální, ve skutečnosti seniory vytrhává z mezigeneračního prostředí a prohlubuje jejich izolaci. Násilné oddělení nejstarší generace od zbytku společnosti ve výsledku neprospívá ani jedné straně.

„Pro společnost a vizi dobrého stárnutí, zejména v dlouhodobé společnosti, jako je ta naše, je důležité, aby lidé mohli stárnout v komunitě a v místě, na které jsou zvyklí, znají je a sami zde nejsou anonymní obyvatelé, ale přirozená součást,“ dodává Olga Starostová, socioložka a odborný garant Institutu důstojného stárnutí Diakonie ČCE.

Mýtus č. 2: Sterilní a jednoduché prostředí

Dodnes se setkáváme s domovy pro seniory, které svými strohými a prázdnými interiéry, osvětlenými studeným světlem zářivek, připomínají spíše nemocnice. Vnitřní uspořádání domovů je přitom pro příjemný život klientů stěžejní. Pozitivně působí zabydlenost, měkké povrchy, přírodní materiály, individuální řešení každého pokoje, členění dlouhých prostor nebo snadný přístup do zeleně.

Mýtus č. 3: Čím modernější, tím lepší

Na potřeby seniorů je třeba brát zřetel nejen při budování bezbariérových přístupů, ale také po estetické stránce. „Setkali jsme se s případem, kdy v jedné koupelně obhajovaly architektky výběr černých kachlíčků slovy, že je to dnes, cool.“ Zvláště u domovů pro seniory s demencí je však žádoucí pojímat interiér spíše ve stylu „retro“ – aby klienty obklopovaly předměty, barvy a tvary, na které byli během svého života zvyklí,“ vysvětluje Dan Žárský.

Život seniorů jako sílcí společenské téma

Česká populace stárne a v domovech pro seniory žije podle posledních statistických údajů více než 57 000 seniorů, což je cca 2,5 % z celkového počtu seniorské populace ČR, a jejich počet bude narůstat. Vytváření přívětivých a funkčních seniorských domovů s kvalifikovaným a vlídným personálem by se proto mělo stát jedním z nejdůležitějších témat veřejných debat.

Ivo Mareš

SLOVO

z pražských cyklotoulek

foto: ARo

Příběhy z Běloruska

Svědectví nesvobodných

V srpnu 2020 evropská společnost balancovala mezi dozrívající první a obávanou druhou vlnou pandemie nemoci covid-19. Lidé v Bělorusku se však ocitli ještě v docela jinak napjaté situaci – tamní společnosti začaly otrásat zfalšované prezidentské volby. Ti, kteří se proti zjevné nesvobodě odvážili protestovat, byli vystaveni fyzickým útokům, byli mučeni i znásilňováni a čelí trvalému útlaku. Poměry v zemi se nepodařilo změnit. S ohledem na tuto tíživou situaci vydala synodní rada ČCE v lednu výzvu k podpoře lidských práv v Bělorusku. K této výzvě chceme přispět i následujícími svědectvími, která se nám podařilo získat.

„Jmenuji se Galina Lazareva, pocházím z města Bobrujsk v Bělorusku. Jsem zdravotní sestra a mám čtyři děti.

S protesty jsem začala v roce 2016, když v Bělorusku vyšel zákon, který požadoval, aby i lidé, kteří nepracují, odváděli daně. V té době jsem byla na mateřské dovolené se čtvrtým dítětem a dostala jsem výzvu, abych daně zaplatila. V té chvíli jsem si uvědomila, že se děje něco nepatřičného. Kvůli tomu začaly demonstrace i neustálé pronásledování policí.

V roce 2017 jsme začali protestovat kvůli nízkým příjmům. Policie mě delší dobu sledovala, vyšetřovala mě i v nemocnici, kde jsem byla s ročním dítětem, léčeným na bronchitidu. Po návratu z nemocnice k nám přišla policie se sociální pracovníci a zjišťovali, zda se o děti správně starám. Docházeli k nám celé tři měsíce. Starší dcera to snášela velice špatně. Také do školy přišel dopis, aby byly moje děti sledovány. Protože mě to vyčerpávalo, obrátila jsem se na nezávislou televizi. Po odvysílání jejich reportáže se tlak zmírnil. Roznášela jsem letáky, abych informovala veřejnost, co se v naší zemi děje. Tím jsem ovšem přišla o možnost získat zaměstnání.

Díky pandemii a nedostatku zdravotních sester mě znovu povolali do nemocnice, kde jsem pracovala dříve. Pracovala jsem na covidovém oddělení a velmi brzy jsem covidem-19 sama onemocněla. Po ukončení povinné karantény začaly protesty proti zfalšovaným volbám, kterých jsem se pokaždé i s dětmi účastnila. Při jedné takové demonstraci jsem poskytla rozhovor nezávislým novinářům. Lidé na těchto akcích byli policií bití, zhruba sto lidí zmizelo a nikdo o nich neví. Zúčastnila jsem se také protestu zdravotníků, i přes zákaz hlavního lékaře. Stáli jsme s transparenty „Lékaři proti násilí“.

Galina Lazareva s dětmi

V září minulého roku mě převezli na policejní stanici, kde mě vyšetřovali celý den bez jídla a pití. Při výslechu použili záznamy z demonstrací. Vyhržovali, že mi odeberou děti. Svlékli mě donaha, zjišťovali, zda nemám nějaká tetování nebo zranění. Po celou dobu mě uráželi, ponižovali a chovali se ke mně jako ke zločinci. Pak mě odvezli k soudu a byla mi uložena pokuta ve výši měsíčního platu. Když jsem protestovala, z čeho budu žít děti, odpověděli, že je to nezajímá.

Po této události mě v nemocnici, kde jsem pracovala, vyzvali, abych rozvázala pracovní po- ►

měr. S tím jsem samozřejmě nesouhlasila. Cestou z práce mě zastavili dva muži, kteří mi vyhrožovali, že pokud neukončím pracovní poměr, seberou mi jedno dítě. Hrozili mi vězením a dětem dětským domovem. Neustále zvonili u našeho bytu, když jsme neotvírali, kopali do dveří. Některým lidem dveře rozřezali. Po čase jsme všichni odešli bydlet ke kamarádům. Brzy přišel dopis, abych se dostavila k soudu. Byla jsem zoufalá, a tak jsem raději sbalila všechny věci a se třemi dětmi odcestovala na Ukrajinu. Brzy jsem dostala od polské vlády vízum.

V současné době bydlím ve Varšavě u koordinátorky Ingi Sudikové, která se o lidi z Běloruska stará. Hledám práci a bydlení. V bytě je nás však mnoho, prosím o pomoc.“

Galina Lazareva

„Posílám vám svůj příběh o tom, jak jsem skončil ve Varšavě.

Od dětství jsem věděl, že Lukašenko je diktátor, který ohrožuje zdraví celého národa. Celý život se mi zdálo, že to vědí i všichni kolem mě, ale stále mlčí, jako by cítili, že pokud své myšlenky vyjádří, budou za to trpět. Zejména to platilo o učitelích.

V létě roku 2020 však Bělorusové začali spolupracovat. Blížily se nové volby. Lidé souhlasili s tím, že nahrají fotky svých hlasovacích lístků na platformu Voice (Hlas), aby se tak zjistilo, do jaké míry byly volby falešné. Tak bylo ve výsledku shromážděno více než půl milionu hlasovacích lístků, které prokázaly, že svobodné volby v naší zemi jsou iluze.

Začaly protesty. Ve dnech 9. a 10. srpna došlo k vážným střetům mezi Lukašenkovou armádou a obyčejnými lidmi, kteří nebyli spokojeni s diktátorským režimem, ničícím ekonomiku a upírajícím lidem svobodnou vůli. Asi 80 lidí začalo být pohřešováno. Protestní shromáždění však nepřestávala a v září jsem se k nim připojil i já.

V říjnu jsem spolu s dalšími devíti vitebskými studenty hrál v poměrně jednoduchém videu na podporu politických vězňů. Následujícího dne jsme byli já a moje spolužačka Katya (která také účinkovala ve zmíněném videu) předvoláni na schůzku, na níž nás nutili podepsat zprávu o obeznámenosti s články 23.34 Správního řádu a 369–3 Trestního

zákoníku (které hovoří o narušování průběhu hromadných akcí) údajně „kvůli naší budoucnosti“. Hrozili nám vyloučením. Následujícího dne ráno zaklepali na dveře mého bytu policisté v civilu (tzv. „tihari“). Poslal jsem zprávu své kolegyni, abych ji varoval. Odpověděla, abych byl opatrný a opustila dům. Ale sebrali ji se slovy: „Buď teď půjdeš s námi, anebo budeš mít vážné problémy.“ Tři hodiny ji drželi v ROVD (okresní oddělení ministerstva vnitra) a sepisovali jakési protokoly.

Zavola jsem jednomu aktivistovi za lidská práva, kterého jsem znal; poradili mi, abych se odstěhoval do jiného bytu, tak mi s tím několik lidí pomohlo.

Tihari klepali na dveře mého bytu ráno i v noci ještě další týden a půl; navíc někdy chodili v uniformách. Na univerzitě začali u vchodu kontrolovat průkazy studentů (pravděpodobně čekali na mě). Stáli u dveří univerzity a pravidelně se objevovali v prvním patře.

Zatímco jsem byl v tom jiném bytě, konala se mimořádná schůzka, na které rektor křičel, že je nutné z jakéhokoli důvodu vyloučit mě i mou kolegyni. Křičel, že jsme velice poškodili pověst univerzity. Chystali se, že si na nás zasednou, aby nás nevyloučili z politických důvodů.

Odešel jsem na Ukrajinu a chtěl jsem pokračovat ve studiu v jiné zemi. Zkoušel jsem si vzít studijní volno, ale mou žádost zamítli a řekli mi, že pokud se do pár dnů nedostavím na univerzitu, ROVD mě zařadí na seznam hledaných osob. A to se také stalo. Správa univerzity se řídila Lukašenkovými slovy „nedržet si nevděčné studenty“, ten pak ale najednou řekl, aby si studenty jako jsem já, nechali. Předpokládám, že to je také důvod, proč už Katya nebyla vyloučena. Možná, že kdybych ve Vitebsku zůstal, nebyl bych vyloučen, ale zřejmě bych si musel odsloužit deset dní tak jako ostatní, kdo se na zmíněném videu podíleli.

Na Ukrajině mi udělili humanitární vízum a dostal jsem možnost zapojit se do programu Kalinouski. To je program, který umožňuje Běloruským studentům pokračovat zdarma ve studiu v Polsku. Skončil jsem tedy ve Varšavě, kde čekám na kurz polského jazyka a na nový, i když mně už docela blízký, univerzitní život.

Nejdůležitější věc, které jsem si při tom všem všiml, je, kolik dobrých lidí je kolem. Tolik lidí mi ve Vitebsku pomohlo, abych nebyl zadržen, tolik lidí mi na Ukrajině pomohlo s ubytováním a jídlem, tolik lidí mi pomohlo přesunout se do Polska a zvyknout si tu! Vždycky se našli lidé, kteří byli připraveni pomoci mi finančně i morálně a za to jsem vděčný jak všem Bělorusům, kteří se starají, tak i lidem, kteří jsou s námi solidární.

Doufám v to nejlepší.“ **Joseph Shabunia**

Situaci v zemi monitoruje lidskoprávní organizace Viasna (www.spring96.org). Zdokumentováno bylo více než 200 případů mučení a nelidského zacházení s protestujícími, existuje přes 1000 podobných svědectví, přičemž analýza dokumentů naznačuje, že mučení bylo rozsáhlé a systematické a že šlo o politicky motivovanou represivní akci běloruských orgánů za účelem zastrašit občanskou společnost.

Od začátku května do konce roku 2020 bylo zadrženo více než 33 000 občanů, kterým byla uložena vysoká pokuta. V období po volbách bylo

zahájeno proti občanům asi 2300 řízení, počet politických vězňů neustále roste a mnoho aktivních občanů bylo nuceno opustit běloruské území. Hodně z nich nemá dostatek finančních prostředků na to, aby mohli začít v jiné zemi žít, a tak žádají o politický azyl, aby získali nárok na sociální dávky a státní podporu.

Jsou však také lidé, kteří nechťejí ztratit status občana Běloruské republiky a nechťejí se stát „uprchlíky“. Právě jim pomáhá organizace Pahonia Shelter zajistit v Polsku např. pojištění, ubytování, stravu, jazykové kurzy, rehabilitaci... Cílem organizace je podpořit a ochránit běloruskou občanskou společnost, aby se její občané mohli po pádu režimu vrátit do své vlasti.

Pokud byste se rádi k této pomoci připojili (např. finančním darem), můžete tak učinit prostřednictvím organizace Pahonia (<https://www.pahonia.org/en>). Pokud byste chtěli pomoci přímo paní Galině, můžeme zprostředkovat další potřebné informace.

připravili Joel Ruml a Jana Hofmanová,

foto: archiv G. Lazarevy

GENERACE

Děkuji, Hansi Küngu

Odešel významný představitel náboženského dialogu

Věku 93 let zemřel 6. dubna 2021 katolický kněz, teolog, univerzitní pedagog a spisovatel Hans Küng. Ačkoliv byl poslední roky vážně nemocen a přestal se objevovat na veřejnosti, jeho teologické dílo, překládané do mnoha jazyků, patřilo k oporám současného teologického myšlení a mezináboženského dialogu. Jeho slavná knižní trilogie o judaismu, křesťanství a islámu patří nejen podle mého mínění k nejdůležitějším teologickým pracím 20. století.

Málokdo toho o sobě v průběhu času řekl víc než Küng. Jeho životní cesta byla jím samým i řadou

životopisců popsána do detailů. Tübingenský profesor se nikdy nepřestal pokládat za katolického kněze a katolického teologa, třebaže se po zákazu vyučování katolické teologie (1980) akademicky i literárně věnoval bádání v oboru historie církve, teologického myšlení, dogmatu, ekumenismu, religionistice a stal se jedním z nejvlivnějších aktérů celosvětově orientovaného mezináboženského dialogu. Z rozsáhlého trialogu mezi velkými abrahamovskými náboženstvími vzešel Weltethos / myšlenka světového étosu. Küng v ní precizně popsal vizi lidské ►

budoucnosti, v níž nový světový řád bude podpírán světovým étosem – rezervoárem etického myšlení – bez ohledu na dogmatické nebo filosofické rozdíly mezi náboženskými společnostmi a jednotlivými věřícími. Tento základní etický konsenzus nevytváří další z mnoha superinstitucí a mocenských struktur. Není závislý na některé z dominantních kultur, na náboženství, tradici, jazyku či politickém systému. Globální energie *Světového étosu* se řídí základními principy, které mohou vyznávat lidé všech kultur, vyznání a civilizačních celků. Maximy elementární lidskosti se nejlépe zračí ve zlatém pravidle mravního jednání, v němž bez ohledu na víru platí: Nečiň jiným, co nechceš, aby činili tobě.

Küng, jenž patřil mezi elitní teology druhého vatikánského koncilu, kteří promýšleli a připravovali základní rámec jednotlivých debat, těžce nesl rozmělnění a v posledku vlastně zastavení koncilních pastorálních reforem. Známý Pakt z katakomb, v němž se původně 42 koncilních otců zavázalo k uskutečňování závěrů koncilu v pastorační všedního dne, ukázal, že zápas o chudou, pokornou a služebnou církev bude boj na dlouhá léta. Küng se nepokládal za disidenta nebo revolucionáře v katolické církvi ani za hlavního oponenta tandemu Ratzinger-Wojtyła, ačkoliv byl v konzervativních kruzích neustále označován za odpadlíka, ne-kněze, za protestanta. Nálepek bylo mnoho, jedna kurióznější než druhá. Rozdíl v Küngově porozumění teologickým otázkám se ukázal jak v jeho psaném díle, tak v univerzitní práci, v jeho vstupu do dialogu veřejného prostoru, v globální oblibě a porozumění jeho inovativním, a přesto pro prvotní církev a rodící se teologii zásadním postojům. Dramatický byl i vnější obraz. Zatímco Küng chodil v civilním oblečení a v kontaktu s druhými působil jako laskavý a usměvavý člověk, mnoho jeho bývalých univerzitních a církevních kolegů a přátel udělalo fantastickou církevní kariéru a nebylo je vidět jinak než v černých a purpurových uniformách, se smutnými obličejí jako z Bruegelových obrazů. Dva přátelé a univerzitní kolegové, Joseph Ratzinger (pozdější papež Benedikt XVI.) a Hans Küng, jako by i navenek přináleželi k odlišným náboženským školám a světům.

Küngův vztah k ekumenické teologii a dialogu vycházel jak z původních koncilních návrhů, které nebyly na počátku v otevřených předdiskusích (které podporoval papež Jan XXIII.) zdaleka tak kompromisní, jak je známe ze závěrečných dokumentů. Vycházel ovšem i z pečlivého, kritického a dlouhodobého studia dějin církve, na nichž viděl, jak moc jsou jednotlivé církevní denominace spjaty vyznáním jádra Kristova vykupitelského příběhu, a naopak, jak mnoho rozdělení v nich působí nános církevně-politických zájmů a bohapustý egoismus

a touha po světské moci, zakrývaná extrémními formami zbožnosti. Küngův vztah k ekumeně je nejlépe vidět na jeho kladném hodnocení života a díla Dr. Martina Luthera. Luther podle Künga, stejně jako Jan Hus a mnozí další reformátoři, sami sebe stále chápali jako katolické kněze, katolíky, v širším smyslu jako členy univerzálního, a tedy katolického křesťanského prostředí. Nenašli bychom možná jedinou Lutherovu tezi, kterou by ve svých teologických studiích i osobně laděných vyznáních (*Christ sein*, V co věřím?) Küng nepromýšlel ve vztahu ke křesťanství a společnosti 21. století. V některých ohledech byl Küng, teolog a vědec, radikálnější než velké reformní katolické i protestantské osobnosti zlatého věku. Nikdy se ovšem, ani pod soustředěným tlakem vatikánských úřadů, nezřekl svého katolického vyznání a spirituality, a patrně až do závěru svého života uskutečňoval své kněžské povolání. Jeho celoživotní dílo a nasazení jsou důkazem, jak široký fenomén je katolicita a jakou pestrost v sobě toto univerzální, všeobecné

křesťanství dovede sjednotit a smířit pro blaho celé obce a ke slávě Boží.

Odchodem Hanse Künga ztrácí katolická církev, křesťanství a svobodný teologický výzkum jednoho z nejlepších představitelů vnitro- i mezináboženského dialogu 20. století. Návrat řady lidí mé generace k tradicionalistickým chimérám minulosti a do doby před-demokratické ukazuje, jak potřebná je *ecclesia et teologia semper reformanda*.

Na člověku Hansi Küngovi bylo patrné Boží povolání a požehnání. Ani dříve ani později nebude prohlášen za blahoslaveného nebo svatého, či dokonce Učitele církve. V srdcích těch, kteří na něho již nyní vzpomínají a modlí se, je však tím, kdo se už raduje tváří v tvář Bohu a kdo mu vložil do náruče všechno, co pro jeho církev na zemi vykonal.

Zdeněk A. Eminger, foto: *katolisch.at*

EVANGELICKÉ KOSTELY

Rekonstrukce evangelického kostela v rodišti Františka Palackého

Oceňovaná architektura v Hodslavicích patří k tomu nejlepšímu v naší církvi

V letech 2018–2019 prošel kostel v Hodslavicích na Novojičínsku zajímavou rekonstrukcí, která patří k tomu nejlepšímu, co bylo v evangelické církvi v posledních letech realizováno. Strohá protestantská zbožnost dnes dobře ladí s jednoduchou a střídmostnou architekturou. Místní evangelici se odvážili radikální změny – modernizace interiéru v ceně cca 4 milionů korun. Zdařilou moderní architekturu ocenil i architektonický portál www.archiweb.cz či časopis *Echo*. Za zmínku stojí výhra Národní ceny za architekturu v kategorii interiér, nominace na českou cenu za architekturu a nově i publikace v knize *Možnosti vesnice*.

Hodslavický kostel byl postaven roku 1813 pro jeden z nejstarších evangelických farních sborů na Moravě na místě původního dřevěného kostelíka, který byl poškozen při vichřici. Dřevo z kostela bylo ale využito pro stavbu místní fary. Zdejší nejslavnější rodák je František Palacký, jehož rodina patřila k místním evangelíkům, kteří tvořili více než polovinu obyvatel obce. Nově vzniklý sbor se po tolerančním patentu přihlásil k augsburské konfesi,

proto měl kostel již od počátku frontální jednodlnou dispozici. Evangelický kostel spolu s rodným domem Františka Palackého a dřevěným kostelem sv. Ondřeje z 15. století dnes tvoří na malém prostoru přirozené centrum obce. Rekonstrukce kostela byla dokončena u příležitosti jeho dvoustého výročí, během své historie byl pak několikrát upravován. Kromě současné úpravy sakrálního prostoru se nejvíce změnil jeho vzhled v polovině 19. století, ještě před vydáním protestantského patentu, kdy byla přistavěna věž. Tento patent, jehož 160. výročí jsme si nedávno připomněli (8. dubna), umožnil konec pouhé „tolerance“ nekatolíků a zrušení stavebních omezení pro evangelické kostely i otevření prostoru pro veřejné působení církve. Proměna a rekonstrukce interiéru se pak uskutečnila i na začátku padesátých let dle návrhu celocírkevního architekta Bohumila Bareše, jak o tom svědčí i fotografie na obálce Českého bratra z r. 1952.

Současný návrh z architektonického studia Objektor Václava Šuby a Jakuba Červenky za spolupráce Kamila Mrvy zdůrazňuje tektoniku kostela a odhmotňuje prostor od rušivých vrstev. Jsou ►

odstraněny nevhodné barevnosti i materiály a nahrazeny jednotnou bílo-šedou výmalbou a podlahou z masivního dřeva a pískovce. Na tomto pozadí vynikly pečlivě restaurované symboly a detaily – od kvalitního dubového mobiliáře z padesátých let po drobné fresky či vitráže i návazné plochy exteriéru. Přehlednost prostoru je zdůrazněna novou koncepcí osvětlení. Navržené prvky mají současný design, ale materiálově navazují na odkaz vybavení kostela. Na bílé výmalbě na začátku klenby presbytáře pak krásně vynikl první verš z žalmu 107 a znak vítězného beránka.

detail stolu Páně a vitráže

Přestavba interiéru vyřešila i technické problémy s odvodem vlhkosti a vytápění kostela. Proměnou pak prošlo i prostorové uspořádání kostela. Nový tvar pódia v presbytáři a odstranění lavice pro faráře umožňují víceúčelové užití prostoru pro všechny sakrální i kulturní aktivity, které jsou nedílnou součástí dnešního života farního sboru. Odstraněn byl oltářní stůl i s křížem a nahrazen novým stolem Páně; zvýrazněna je tak charakteristická vitráž v čele kostela. Odstranění kříže bez krucifixu, typického prvku interiéru luterských kostelů, bylo vhodné kvůli architektonickému sjednocení prostoru. Je ale trochu škoda, že tak zmizela liturgická návaznost na augsburskou konfesi. Ta, jako menšinová, byla v prostředí ČCE po sjednocení v roce 1918 poněkud potlačena. Sou-

časný interiér tak odpovídá spíše strohé kalvínské a bratrské zbožnosti, což je snad jediná věc, která by se rekonstrukci dala vytknout. Na kruchtě ale vzniká malé muzeum na místě varhan, které musely být kvůli špatnému technickému stavu odstraněny a bude zde vystaven mobiliář, sloužící ke studiu a archivaci fragmentů kostela i dokumentů z obce a nahrazující ztracenou hodslavskou kroniku. Luterská historie sboru tak snad nebude zapomenuta a bude v církvi, které dává důraz na svobodu menšin, žít svým životem i dále. V této souvislosti můžeme ještě připomenout, že pro Českého bratra sbory s původní luterskou liturgií dobře popsala v číslech časopisu z roku 2012 Eliška Batová.

Důležitou částí rekonstrukce byly úvahy o možnosti výstav, které přivedou do kostela lidi, kteří by jinak nepřišli. Expozice vznikají na míru prostoru. Rekonstrukce stávajících staveb vytváří jeden z obrazů naší církve. V Hodslavicích chtějí

své zkušenosti sdílet s ostatními sbory, které řeší obdobná témata. K diskusi by měla sloužit plánovaná konference o využití církevních staveb, která se uskuteční, jakmile to pandemická situace umožní. Hosté z řad renomovaných architektů a (nejen) evangelických farářů budou prezentovat možnosti a zkušenosti s revitalizací církevních nemovitostí. Následovat bude volná diskuse s možností prohlídky kostela.

Jan Kirschner, foto: Jan Kirschner

Musíme se pustit do složitých věcí

Zpráva seniora pro konvent Královéhradeckého seniorátu

Je jednoduché i složité psát o době, kterou z poloviny postihla mimořádná opatření, takže mnohé plánované aktivity seniorátního výboru se nemohly uskutečnit, hodně akcí seniorátních odborů bylo zrušeno a dost plánovaných setkání ve sborech se konat nemohlo. Namísto toho ovšem nastoupily jiné formy práce, o kterých nelze říct, že by byly jen náhradní. Byli jsme odkázáni na internet a ukazuje se, že náš akční rádius je na sborových stránkách či na facebooku vlastně větší, než je v našich kostelech a modlitebnách obvyklé. Nebojte se, nechci u téhle formy zůstat a na návrat do kostelů a modliteben, do stavu normálního setkávání tváří v tvář se těším. Jen si myslím, že bychom ten internet neměli už opouštět. S institucí sborů a církve to sice nemá příliš co společného. Přes internet neuděláte sbírku, ledaže byste své stránky zpoplatnili. Ale to by zas nebyla sbírka. Zdá se prostě, že internet je taková novověká Agora, na které nám sluší kázat bez jakéhokoli vypočítávání, jak se nám to vyplatí, či nevyplatí.

Peníze, peníze, peníze

A také personální zajištění sborů – dostatek farářů a peníze na jejich platy. To je to, co nás zaměstnává. A k tomu početní malost našich sborů a zátěž budovami, které vystavěli s velkou obětavostí naši předkové. Leckde se úporně snažíme udržet sbor, faru mít alespoň trochu opravenou, a peníze, byť nijak závratné částky, odtékají do míst téměř bez perspektivy. A tahle úporná snaha udržet bytí farního sboru, udržet majetek, nás vysiluje natolik, že už se vůbec neptáme po tom, co je církev a jaký je její úkol. A tak se vnějšně zdá, že je to společenství shromážděné okolo nemovitosti, v lepším případě že je to jakýsi spolek, pěstující vědomí Boha, které je jinak pro mnohé nezajímavé.

Prosim, já nijak neumenšuji velikou námahu, která je s tím vším spojena. Ani v nejmenším nechci pominout také to, že se lidé v těchhle malých spo-

lečenstvích mají rádi a rádi se scházejí, aniž bych si zároveň nevšiml, že malost a soustředěnost na přežití vede na druhou stranu ke směšným a trapným konfliktům.

Synodálové jsou na synodu opakovaně stavěni před ekonomická fakta, která jsou neúprosná. K faktu stoupajícího personálního fondu bychom ovšem měli ještě připočítat zcela nepochybný růst cen energií, stavebního materiálu a práce, budeme-li chtít nemovitosti opravovat. V našich končinách nadto počítáme žel s tím, že mladí odcházejí do Prahy a tady zůstaneme my. A čeho jsem já byl fyzicky schopen před 30 lety, toho už dnes schopen nejsem a raději si najmu Ukrajince. Ale ten chce zaplatit. Ergo – je možné leccos brigádnicky udělat, ale bude toho leckde méně než dříve. Takže peníze, peníze, peníze. A lidi...

Pařezy odsouzené k vyhnutí

Myslím, že se tyhle dvě věci, tak, v jakém poměru dnes vůči sobě stojí, vylučují. Udržet instituční podobu naší církve a předat poselství evangelia lidem jsou dvě různé věci, které se nepodporují. Existence farního sboru tam i onde a evangelium království nebes jsou dvě různé věci a je na nás, abychom je rozlišili a rozhodli se pro věc důle- ►

žitější; a rozhodli se dobře. Jinak řečeno, a není to vyjádření mé, ale tak jsem to vyslechl od jednoho synodála z Prahy: Shánět posádku na potápějící se loď je iluzorní. A kdybych tuhle větu rozvíjel v příběhu dál: Sbírat topící do záchranného člunu je perspektivní.

Ještě jinak řečeno: Jestliže urychleně nevybředneme ze situace bezradnosti nad svou budoucností, jestliže se neustále a dokola budeme zabývat, nebo spíše nezabývat penězi a personální nouzí a řešení odsunovat, pak i lecjaké zbytky, biblicky řečeno ostatky, pouhé již pařezy sborů jsou odsouzeny k vyhnutí a žádný výhonek z nich nevyrazí.

Kdo jsme a proč tady jsme

V první fázi, obávám se, nechť jde skutečně o řešení technická. Řekněme si na rovinu, kde může být sbor zachován ve stávající podobě farního sboru, a kde bude kazatelská stanice, jaké budovy potřebujeme, jak jsou eventuálně tu i tam využitelné ekonomicky a zda máme lidi na to, aby se zabývali technickým zajištěním těchto budov. To, že takto snad získáme peníze, není nic zlého. Ale o tom, domnívám se, vás nemusím příliš přesvědčovat.

Druhá fáze, která nechť dokonce třeba předejde tu první a během první se uskutečňuje: Vědomí toho, kdo jsme a proč tady jsme. To, že jsme společenství hodných lidí, je prima a nic proti tomu nemám. To, že věříme v Boha je dobré a v téhle zemi vlastně vzácné. To, že si odpouštíme a vzájemně se podpíráme, je dobré a rozvíjíme to. Otázky forem, myslím tím bohoslužebné formy, a formuláře, otázky liturgie a slavení, jakkoli to bývá něco pro nás vzácného a jakkoli jsou dnes mnozí, kteří se domnívají, že od toho začnou a vše ostatní přijde samo, pokládám za produkt lidské mysli, za lidské nálezky, tedy za věci případné, které rostou z živého společenství. Nemáme totiž v ruce nic, na co bychom mohli roubovat bez skutečně osobního nasazení. Každé obřadnictví je iluze.

Co je podstatné

Podstatný je Kristus a jeho království. Stále více si uvědomuji, že království nebes není něco daleko před námi, ale je zde, mezi námi, a žádá od nás

být vedeno co do nejširšího společenství lidského. Království nebes je cosi, co se z nás má ven mezi lidi drát.

Toto království přitom pokládám za normu spravedlnosti, tedy za normu lidského chování, a tedy také za normu politickou. Křesťan není apolitický, křesťan je politik království nebes. Zároveň, ač je nebeské království zde a nyní, nemá místo v mocenské hře lidí – zůstává a musí zůstat programově bezmocné.

Každý sbor, každá kazatelská stanice, ale abych se vyhnul těmhle institučním kategoriím, každé společenství křesťanů je tvořeno vyslanci království nebes na světě, který jinak ve zlém leží. A víc než o vyslancích mluvmе spíše o diverzantech ve světě, který jedná podle zákonitostí zvířectva. Jejich poslání je *mission impossible*, nemožná mise, přesto jediná představitelná, jediná možná. Jejím průvodcem a důsledkem je Kristův kříž – to byla *mission impossible*, ale také Kristovo vzkříšení.

Přátelé, musíme se pustit do složitých věcí. Nepochybují o cíli, pochybují o našich lidských schopnostech. Ale tam, kde je cíl, najdou se i síly. Prosím, abychom se do práce pustili co nejdříve a beze strachu o sebe samé.

Tomáš Molnár,

*senior Královéhradeckého seniorátu
kráceno, mezititulky redakční*

UPOUTÁVKA

Spontanea

Muzikant, básník, pedagog Marek Šlechta se i v této básnické sbírcе věnuje hudební a přírodní lyrice, věčnému boji s lhostejností, alibismem, konzumismem, nevyhne se tématu holocaustu... Sbírka je výtečně doplněna působivými fotoilustracemi Evy Hrubé, uměleckým jménem Ave Aburh, nymburské básnířky, pedagožky a herečky autorského divadla poezie.

Jana Plíšková

Marek Šlechta: Spontanea, Kampe 2021, 114 s.

Společný PRÁM

Pozvání k ranní modlitbě

Prám je jednoduché nebo provizorní plavidlo. Je to také ukotvené přístaviště, kde se lodky mohou zastavit, molo, ze kterého se dá k vodě sklonit a osvěžit se. A jsou to i bohoslužby, ke kterým se v Brně scházíme v týdnu z různých sborů, abychom byli společně nesení jak Boží, tak i vzájemnou blízkostí.

Název vznikl z počátečních písmen podtitulu „pozvání k ranní modlitbě“ a nápad se narodil na jaře roku 2019. Hledali jsme příležitost, jak spolu smysluplně prožít postní dobu a rozhodli jsme se slavit v týdnu bohoslužby se společnou snídaní.

Samotný koncept si vyžádal promyšlenou liturgickou i praktickou přípravu, aby byla příležitost k načerpání, ztišení i sdílení, a přitom, aby se lidé stihli včas dopravit do škol a do zaměstnání. Bylo také potřeba spojit síly, aby byl zajištěn hudební doprovod, vedení bohoslužeb, příprava snídaně, vhodné uspořádání prostoru, a to vše před začátkem ráno v 6:30.

Co se podoby bohoslužeb a výběru biblických textů týká, inspirovali jsme se v Taizé, setkání tedy mají pěknou a zároveň minimalistickou formu. Nechybí ticho a příležitost k volným prosbám účastníků. Namísto kázání je tzv. „lano“, tedy krátké rozvedení biblického textu tak, aby na něj mohli účastníci sami ve svém promýšlení navázat. V modlitbách, čtení žalmu i přípravě lana se lidé střídají. Toto liturgické pojetí se ukázalo jako velmi nosné, lidé si je brzy osvojili. Celé bohoslužby včetně večere Páně netrvají déle než 30 min.

Zato společné stolování se v časech „před-covidových“, kdy ještě bylo možné, protáhlo někdy třeba i na hodinu a půl. Mnozí přinášeli vlastní pečivo, zavařeninu, palačinky, ovoce. Na Velikonoce jsme měli tři beránky. Podařilo se vytvořit jedinečné a radostné společenství, kde se pravidelně setkávali lidé napříč generacemi ze sborů v Židenicích, v Brně I i v Brně

II i z Nosislavi a z ekumeny. Poznáváme se navzájem, sdílíme víru, smějeme se. Bohu díky.

Takto ráno jsme se naposledy sešli v adventu 2020. Už bez snídaně a za dodržování hygienických opatření. V postní a velikonoční době 2021

prozatím pokračujeme ve formě večerních setkání, protože mnozí pracují a studují z domova. Společné jídlo stále není možné, ale i tak jsme vděční za jedno z mála setkání, které se v této době smí konat naživo (jakožto bohoslužby) a nese nás i touto dobou dál.

Jana Hofmanová,

foto: archiv PRÁMu

Pane, nauč nás modlit se...

Suché návody nehledejte

„Když jeden z mých synů zjistil, že píšu knihu o tom, jak se modlit, poznamenal: „To je přece jednoduché. Prostě začneš, Drahý Bože, pak si s ním trochu pokláboš a na závěr řekneš, Amen.“

S touhle větou, která možná vyjadřuje reakci nejednoho protestanta, vstupuje anglický kazatel Pete Greig do tématu modlitby. Dává jí za pravdu. A přesto se pouští do psaní a nás zve ke čtení. Nebo nás spíš zve na túru do rozmanité krajiny křesťanských modliteb. Předesílá přitom, že „neexistuje žádná forma modlitby, která by byla lepší než ty ostatní. Jestliže pátráte po svatém grálu, vraťte se na začátek své cesty. Jakmile se ale vydáte po rozmanitých stezkách modlitby, Pán se k vám na vaši cestě přidá“.

Ve dvanácti oddílech, inspirovaných modlitbou Páně, se autor věnuje nejprve základním souvislostem a podstatě modlitebního života a modlitební praxe a poté různým formám a zkušenostem s křesťanskou modlitbou. Na základě praktických zkušeností i biblických souvislostí provází čtenáře tím, jak je možné nakládat se svým vztahem k Pánu Bohu. Právě živý vztah s ním a jeho pěstování je vlastně hlavním tématem knihy.

Jednotlivé kapitoly nabízejí vhled do toho, jak je možné se ztišit, jak chválit, prosit, jak se přimlouvat za druhé, jak se vypořádat se zklamáním, jak se modlit beze slov, jak vyznávat své hříchy a přijímat smíření anebo svádět duchovní zápas. Suché návody ovšem nehledejte, jedná se o inspirativní, ale i praktické rady, příběhy zachycené živým jazykem a zkušenosti konkrétních lidí i citáty různých svědků víry. U každé formy modlitby je přitom i příběh jednoho „hrdiny“, tj. historické osobnosti, od níž se můžeme dané podobě modlitby učit.

Struktura průvodce i výběr „hrdinů modlitby“ působí tak, že se jedná o knihu napsanou převážně v ekumenickém duchu. Leckdo se

možná při tomto putování krajinou modlitby ocitne na návštěvě u bratří a sester, kde zatím nikdy nebyl, a tak jim snad i lépe porozumí. Autorovi se podařilo napsat knihu, která může posloužit jako užitečný průvodce jak pro lidi, kteří už se léta modlí, tak i pro ty, kteří se nikdy nemodlili a rádi by k modlitbě našli cestu.

Knihu lze samozřejmě číst s užitekem samotatně, ale zároveň v ní naleznete odkazy na osmítýdenní modlitební kurzy, k nimž je určena jako doprovodný nástroj. Rady a materiály pro organizování modlitebních kurzů, při nichž by lidé společně jednotlivé formy modlitby poznávali, diskutovali o nich a také se spolu modlili, jsou zdarma k dispozici na stránkách www.jaksemodlit.cz. Nalezneme tam manuál pro vedoucí kurzu, videa k jednotlivým setkáním (kopírují strukturu knihy) a diskusní otázky. Kurz může probíhat při osobním setkání i v online podobě. Rušivě může působit český dabing videí, ale dostupná jsou i anglická videa s titulky.

Pete Greig je anglický pastor, ordinovaný v tradici svobodné církve. Působil v anglikánské církvi v londýnském sboru Holy Trinity Brompton, odkud vzešel známý model evangelizačních kurzů Alfa. Greig je zakladatel mezinárodního a mezidenominačního hnutí Modlitby 24–7, které vzniklo před více než dvaceti lety

a má své příznivce i u nás. V češtině už vyšly jeho knihy *Krvavý měsíc na obzoru*, *Když Bůh mlčí* a *Ušpiněná sláva*.

Jana Hofmanová

Pete Greig: *Jak se modlit. Jednoduchý průvodce pro obyčejné lidi* Praha, KMS 2020, 256 s.

POSLEDNÍ SLOVO

Hokus pokus

Poslední dobou si libuju ve výrazivě z náboženského prostředí, které v rámci svého studia teologie objevuju. Patří sem slova jako transcendentální, blasfemický nebo třeba eschatologický.

Mnohem pravděpodobnější původ bychom našli – ano, překvapivě – v náboženském prostředí. Nehledejme žádného čáryfuka nebo alchymistu, vysvětlení je prozaičtější. Základem tohoto po-

Nebývale mě ale zaujalo jedno sousloví, které dnes přijímáme jako typicky české, přestože je ve skutečnosti také cizího původu: hokus pokus. Tento frazeologismus (zase cizí slovíčko!) má podivuhodný původ. Dnes jej vnímáme jako synonymum k citoslovcím jako „čáry máry fuk“ nebo „abrakadabra“, označující nějaký magický proces, případně samotný pokus, typicky zejména nezdářený.

Jak bychom rozkládali jednotlivá slova? Pokus je nám zřejmý, ale co ten hokus? Jenže ouha! Už v roce 1634 vyšel v Anglii spis, jehož autor se uvedl jako Hocus Pocus, takže čeština nás zde svedla na scestí – ani „pokus“ není český výraz. Kde se ale vzal ten Angličan? Údajně jde o zkomoleninu slavného kouzelníka jménem Ochus Bochus. Ovšem na tento výklad výrazu hokus pokus se dnes pohlíží s nedůvěrou.

divného slova je citát z Matoušova evangelia (Mt 26,26), který je součástí tzv. ustanovení večeře Páně: „Toto je mé tělo.“ V latinském překladu tato věta zní: „Hoc est corpus meum.“ Už slyšíte hokus pokus? Dříve bývaly mše slouženy v latině, které běžní věřící nerozuměli, a tak tuto liturgickou formuli zkomolili.

Magie tedy veškerá žádná. Ovšem něco nadpřemského se v tom okamžiku bezesporu děje. Je to velké mystérium. Naštěstí, na rozdíl od kouzelníků a kejklřů, nemusíme mít obavy, zda se „hokus pokus“ povede: Farář nemusí odříkat zaklínadlo, mávnout kouzelnou hůlkou nebo třikrát poklepat na rekvizitu a pak doufat, že obecenstvo ošálil. Tělo a krev Páně smíme přijímat vždy, když jsme ke stolu Páně pozváni. Pán Bůh totiž není iluze, ale je skutečně přítomen.

Adéla Rozbořilová, foto: František Plzák

jeden z žertovných obrázků Pastoral Brothers

foto: PB

Evangelický měsíčník

ČESKÝ BRATR

vydává Českobratrská církev evangelická

REDAKČNÍ RADA

šéfredaktorka: Adéla Rozbořilová
redaktorka: Jana Plíšková
členové: Jiří Hoblík, Jiří Hofman,
Jana Hofmanová, Ondřej Kolář,
Tomáš Pavelka, Jaroslav Pechar,
Lenka Ridzoňová, Adam Šůra

NA OBÁLCE

foto František Plzák

REDAKČNÍ UZÁVĚRKA

červnového čísla 6/2021
je 20. 6. 2021

DISTRIBUCE PRO

ZRAKOVĚ POSTIŽENÉ
elektronicky a ve zvukové
podobě: Diakonie ČCE,
Klimentská 18, 110 05
Praha 1, tel.: 222 316 306,
732 324 956
e-mail: szp@diakonie.cz

TISKNE

OPUS v.d.i.
Janáčkovo nábřeží 1075/27
150 00 Praha 5

ČASOPIS

(ev. č. MK ČR E810), vychází 12x
ročně, jednotlivá čísla 30 Kč
roční předplatné 350 Kč
do zahraničí 900 Kč
sponzorské 600 Kč
Informace o předplatném podá,
objednávky rozšiřuje
(i do zahraničí) redakce.

ADRESA REDAKCE

Jungmannova 9, p. p. 466,
111 21 Praha 1,
tel.: 224 999 236,
e-mail: ceskybratr@e-cirkev.cz,
Facebook: Český bratr,
instagram.com/ceskybratr
www.e-cirkev.cz
/ Co děláme / Média /
Církevní tisk / Český bratr

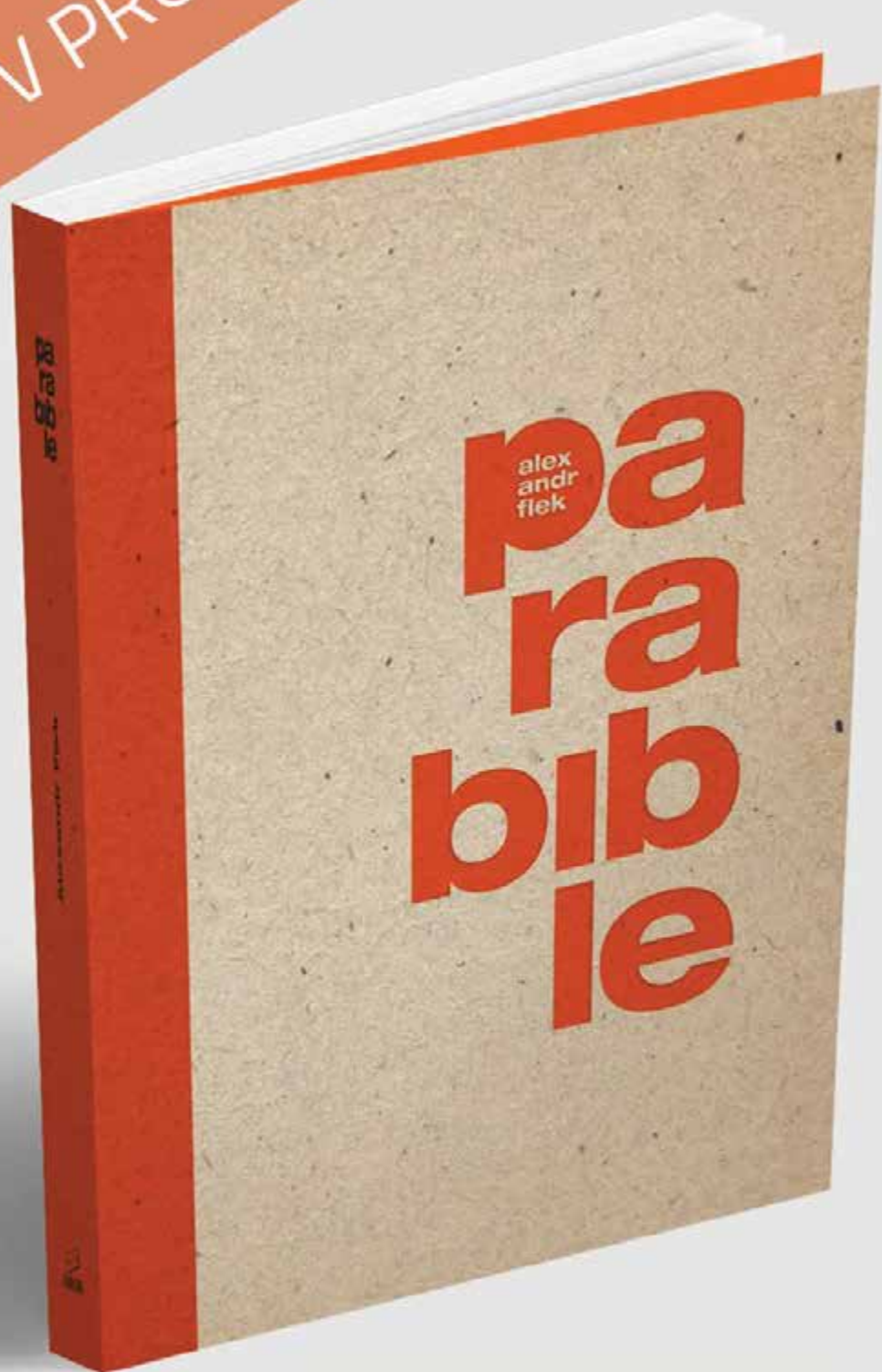
www.ceskybratr.cz

- listovací aplikace
- audioverze
- řazení podle rubrik
- odkazy na jednotlivé příspěvky

ISSN 1211-6793

V roce 2021 se Český bratr věnuje tématu církevního společenství.

NYNÍ V PRODEJI

WWW.BIBLION.CZ

SVATODUŠNÍ SBÍRKA

24. května 2021

Pomozte spolu s námi vybudovat lepší prostředí pro výuku dětí s postižením.

Letošní sbírkou podpoříme rekonstrukci speciální školy Diakonie V Zápolí v Praze 4.